



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
részvétele**

Az ügy száma: Pfv.I.21.216/2024/13.

A tanács tagjai: Dr. Cseh Attila a tanács elnöke
Dr. Magosi Szilvia előadó bíró
Dr. Mocsár Attila Zsolt bíró
Nyírőné dr. Kiss Ildikó bíró
Dr. Szabó Klára bíró

A felperes: felperes1
(alperes1)

A felperes képviselője: Hegymegi-Barakonyi és Fehérváry Baker & McKenzie
Ügyvédi Iroda
ügyintéző: dr. Hegymegi-Barakonyi Zoltán ügyvéd
(cím1)

Az alperesek: alperes2 I. rendű
(cím2)
alperes3 II. rendű
(cím3)

Az alperesek képviselője: Dr. Palotás Csongor Ügyvédi Iroda I. rendű
ügyintéző: dr. Palotás Csongor ügyvéd
(cím4)
Hajdu Krisztina Ügyvédi Iroda II. rendű
ügyintéző: dr. Hajdu Krisztina ügyvéd
(cím5)

A per tárgya: Jogalap nélküli gazdagodás, megtérítési igény

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: Felperes
I. rendű alperes

Csatlakozó felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: II. rendű alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.288/2024/5. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 37.P.21.547/2021/89. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletnek az I. rendű alperest az első kereset (Tranzakció 1. és Tranzakció 2.) alapján marasztaló rendelkezését – e körben a perköltségekre is kiterjedően – hatályon kívül helyezi és a másodfokú bíróságot ebben a keretben új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

E körben a felperes felülvizsgálati eljárási költségét 1.270.000 (egymillió-kétszázhetvenezer) forintban, az I. rendű alperes felülvizsgálati eljárási költségét 2.750.000 (kétmillió-hétszázötvenezer) forintban állapítja meg.

A második kereset (Tranzakció 3.) alapján az I. rendű alperes marasztalását érintő részében a jogerős ítéletet – a per fő tárgya tekintetében – hatályában fenntartja azzal, hogy az I. rendű alperes marasztalásának összege 122.035.146 (százhuszonkettőmillió-harmincötezer-száznegyvenhat) forint és annak 2015. szeptember 9. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamata.

A Kúria a második kereset (Tranzakció 3.) alapján a II. rendű alperes marasztalását érintő részében a jogerős ítéletet – a per fő tárgya tekintetében – hatályában fenntartja.

A jogerős ítélet második keresetet (Tranzakció 3.) érintő perköltségre vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezi, és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 790.000 (hétszázkilencvenezer) forint, a II. rendű alperesnek 4.561.000 (négy millió-ötszázhatvanegyezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint megelőző felülvizsgálati eljárási költséget.

A Kúria kötelezi a felperest 1.666.667 (egymillió-hatszázhatvanhatezer-hatszázhatvanhét) forint, a II. rendű alperest 833.333 (nyolcszázharmincháromezer-háromszázharminchárom) forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az államnak az állami adó- és vámhatóság illetékbevételei számlájára.

A felek a jelen felülvizsgálati eljárásban felmerült felülvizsgálati eljárási költségeiket maguk viselik.

A Kúria kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételei számlájára – 1.750.000 (egymillió-hétszázötvenezer) forint meg nem fizetett csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettségek e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válnak esedékessé.

A részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A cég1 (a továbbiakban: károsult) 2001. augusztus 28-án értékpapír-ügyszámla szerződést kötött a felperessel. Az I. rendű alperes a károsult kisebbségi tulajdonosa és munkavállalóként gazdasági vezérigazgató-helyettese volt. A károsult és a felperes közötti kapcsolattartás a károsult részéről az I. rendű alperes, a felperes részéről név munkaviszony keretében foglalkoztatott üzletágvezető feladata volt. Az I. rendű alperes magánszemélyként is kötött értékpapír-ügyszámla szerződést a felperessel, és ugyanilyen szerződés jött létre a felperes és a II. rendű alperes között is.

[2] A károsult felperesnél vezetett számlájáról 2003. május 28-án 31.000.000 forint került átvezetésre az I. rendű alperes számlájára (a továbbiakban: Tranzakció 1.), 2003. június 7-én 95.000.000 forint név1 számlájára (a továbbiakban: Tranzakció 2.), 2003. június 30-án pedig 140.000 db P részvény a II. rendű alperes számlájára (a továbbiakban: Tranzakció 3.). A II. rendű alperes a részvények átvezetésének napján értékpapírszámlát nyitott egy másik pénzintézetnél, a részvényeket erre a számlára helyezte át, majd értékesítette azokat 142.000.000 forint vételárért.

[3] A felperes ügyfelei, köztük a károsult sérelmére megvalósult pénzügyi műveletek tárgyában büntetőeljárás indult, melynek bírósági szakaszában név az I. rendű, az I. rendű alperes a IX. rendű, a II. rendű alperes pedig a XVI. rendű vádlott volt. A büntetőbíróság a 2017. március 22-én kelt jogerős ítéletével (Fővárosi Ítéltábla 8.Bf.392/2016/113.) név I. rendű vádlott bűnösségét – többrendbeli, eltérően minősülő, részben folytatólagosan elkövetett – csalás büntetében, valamint többrendbeli hamis magánokirat felhasználása vétségében állapította meg. Az I. rendű alperest folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, a II. rendű alperest gazdaság büntetében mondta ki bűnösnek.

[4] A károsult jogutódjaként fellépő cég2 Kft. (a továbbiakban: cég2) által a károsult felperesnél vezetett számláiról történt jogosulatlan átutalások miatt a felperessel szemben is indított kártérítési perben a felek a bíróság jogerős végzésével jóváhagyott (Fővárosi Törvényszék 19.G.42.150/2011/166.) 2015. szeptember 3-i egyezsége (a továbbiakban: perbeli egyezés) kötöttek. Ennek értelmében a jelen per felperese az értékpapír- és ügyszámlák szabálytalan kezelésével – ennek keretében számos tétel között a Tranzakció 1.-gyel, Tranzakció 2.-vel és Tranzakció 3.-mal – összefüggésben vállalta, hogy az egyezésben meghatározott összeg megfizetésével megtéríti az okozott kárt a cég2-nek.

[5] A cég2 a 2016. szeptember 5-én kelt okiratokban nyilatkozott, hogy a felperes 2015. szeptember 8-án banki átutalással megfizetett a részére 31.000.000 forintot és követelt járulékait, valamint 95.000.000 forintot és követelt járulékait, továbbá 198.800.000 forintot és követelt járulékait.

[6] A cég2 a 2020. január 20-án kelt okiratban nyilatkozott, hogy az I. rendű alperes részére – a 2003. május 28-án 31.000.000 forint, majd 2003. június 1-én 95.000.000 forint összegben – teljesített tranzakciókkal kapcsolatban a felperes a Fővárosi Törvényszék 19.G.42.150/2011/166. számú jogerős végzésével jóváhagyott egyezés következtében

megfizette a tőke- és járulékokból álló követelést, a teljes tőkeösszeget és a tranzakciók teljes tőkeösszege után az egyes tranzakciókat követő naptól a kifizetésig terjedő időszakra számított törvényes késedelmi kamat teljes összegét és egyéb költségeket, 2015. szeptember 8-ig számítottan.

[7] A felperes külföldi anyavállalata által kötött, a felperesre mint biztosítottra is kiterjedő biztosítási szerződés alapján az cég³ svájci biztosító társaság (a továbbiakban: biztosító) megtérítette a felperesnek a károsult részére megfizetett összeg 55%-át.

[8] A felperes 2016. szeptember 8-án a Fővárosi Törvényszéken pert indított az I. rendű alperes ellen, majd a perben 2018. szeptember 20-án kiterjesztette keresetét a II. rendű alperesre. Az I. rendű alperes elleni, 232.808.911 forint és járulékai iránti keresetét elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 344. § (1) bekezdésére és 338. § (1) bekezdésére, másodlagosan a régi Ptk. 361. §-ára, harmadlagosan a régi Ptk. 286. § (2) bekezdésére alapította. További, 367.422.988 forint és járulékai iránti, a régi Ptk. 344. § (1) bekezdésére és 338. § (1) bekezdésére alapított keresetében elsődlegesen az I. rendű és II. rendű alperesek egyetemleges, másodlagosan a II. rendű alperes, harmadlagosan az I. rendű és II. rendű alperesek felróhatóság arányában történő marasztalását kérte. Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, az I. rendű alperes 268.000.000 forint és járulékai összegben beszámítási kifogással élt.

[9] A Fővárosi Törvényszék 70.P.25.245/2016/93. számú, kijavított ítéletével a II. rendű alperest 82.670.172 forint és ebből 44.730.000 forint után 2015. szeptember 9-től a kifizetésig a régi Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kamat megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[10] A felperes és a II. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.272/2020/11. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és a keresetet teljesen elutasította.

[11] A Kúria a Gfv.VII.30.316/2020/9. számú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Indokolása szerint a másodfokú bíróság tévesen következtetett a régi Ptk. 344. §-a alkalmazásához szükséges feltételek hiányára. Megállapítható volt ugyanis, hogy az I. rendű és a II. rendű alperesek kereset alapjául megjelölt magatartása – név cselekményével, illetve részben a másik alperes magatartásával szerves oksági kapcsolatban – szerepet játszott a károsult károsodásához vezető okfolyamatban. A büntetőeljárásnak tárgya volt valamennyi perbeli, a kereset alapjául megjelölt – a károsult felperesnél vezetett értékpapír- és ügyfélszámlája terhére megvalósult, a károsodásához vezető – pénzügyi művelet. A perben megállapítható volt, hogy a károsult károsodásához nem egyedül név, hanem a vele együttműködő alperesek magatartása együttesen vezetett. Az első két perbeli tranzakciót illetően az I. rendű alperesnek és név², a harmadik tranzakcióval kapcsolatban pedig az I. és II. rendű alpereseknek, valamint név² a jogerős büntetőítéletben értékelt magatartása szerves oksági kapcsolatban volt, amivel teljesült a közös károkozás – így az egyetemleges felelősség – megállapításának e feltétele. A Kúria továbbá – indokolásában részletes levezetést adva – rámutatott arra, hogy a felperes – a perben az I. rendű alperessel szembeni első keresete szerint elsődlegesen, illetve a második keresete tekintetében kizárólagosan érvényesített joga (rég Ptk. 338. § (1) bekezdése, 344. § (1) bekezdése) szerint – a károsult teljes követelését kielégítette, de miután munkavállalója, ezáltal a helyette helytállni köteles felperes maga is kár okozójának minősült, a felperes nem lépett a károsult helyébe, hanem a kártérítésre kötelezhető felek belső viszonya alapján követel megtérítést az alperesektől. Kifejtette azt is, hogy az ügyben eljáró bíróságok a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint érvényesített követelés jegyeinek azonosításában is tévedtek.

[12] Az új eljárásban a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.815/2020/15-II. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

[13] A megismételt elsőfokú eljárásban módosított keresetében (a továbbiakban: első kereset) a felperes a Tranzakció 1. és Tranzakció 2. alapján az I. rendű alperes kötelezését kérte 232.808.911 forint tőke és 2015. szeptember 9-től a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamata megfizetésére elsődlegesen jogalap nélküli gazdagodás jogcímén a régi Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján, másodlagosan a közös károkozáson alapuló megtérítési igény jogcímén a régi Ptk. 338. § (1) bekezdése és 344. § (1) bekezdése alapján, harmadlagosan a régi Ptk. 286. § (2) bekezdése alapján. E melletti keresetében (a továbbiakban: második kereset) a Tranzakció 3. alapján elsődlegesen az I. rendű alperes és a II. rendű alperes egyetemleges kötelezését kérte 367.422.988 forint és 2015. szeptember 9-től a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamata megfizetésére közös károkozáson alapuló megtérítési igény jogcímén a régi Ptk. 338. § (1) bekezdése és 344. § (1) bekezdése alapján. Másodlagosan ugyanezen a jogalapon a II. rendű alperes mint végső kedvezményezett kötelezését kérte, harmadlagosan a régi Ptk. 344. § (1) bekezdése és 338. § (1) bekezdése alapján az I. rendű és a II. rendű alperest magatartásuk felróhatóságának arányában kérte kötelezni „azzal, hogy megtérítési igényük felróhatósági alapú elbírálása esetén az alperesek oldalán fennmaradó összegre a régi Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett igényét fenntartja”.

[14] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Egyebek mellett hivatkoztak arra is, hogy a felperes követelése elévült. Az I. rendű alperes marasztalása esetére 268.000.000 forint és annak 2003. június 18-tól a kifizetésig járó késedelmi kamata erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő.

Az első- és másodfokú ítélet

[15] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 230.899.671 forintot és ezen összeg után 2015. szeptember 9-től a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 366.105.436 forintot és ezen összeg után 2015. szeptember 9-től a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.919.729 forint perköltséget.

[16] Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a jogvita elbírálására – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ptké.) 50. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – a régi Ptk.-t alkalmazta.

[17] A felperes perbeli legitimációja körében megállapította, hogy a cég2 a közte és a károsult között létrejött egyezség, valamint az azt jóváhagyó bírósági végzés alapján a perbeli követelések vonatkozásában a károsult jogutódjának minősül.

[18] Az alperesek elévülési kifogását alaptalannak, a kár felperes általi megtérítését bizonyítottnak ítélte. Pontos számszaki levezetéssel megállapította a megtérített késedelmi kamatok összegét. A felperes és a biztosító megállapodásának értelmezésére, továbbá magára a biztosítási szerződésre a felek jogválasztása alapján Anglia és Wales jogát tartotta irányadónak. A külföldi jog tartalma alapján azt a jogi következtetést vonta le, hogy a felperes

anyagi jogi jogosultja a biztosító által megtérített összegnek, ezért azt érvényesíthette a jelen eljárásban. Megállapította, hogy a felperes 31.000.000 forint összegű követelése 2005. július 22-én az I. rendű alperes befektetési eszközeinek értékesítése során befolyt 1.120.027 forinttal csökkent, így 2006. július 18-án a Tranzakció 1. vonatkozásában 29.879.973 forint tőkekövetelése állt fenn. Az I. rendű alperes 268.000.000 forint erejéig előterjesztett beszámított kifogását alaptalannak ítélte.

[19] A Tranzakció 1. és 2. vonatkozásában előterjesztett kereset jogalapja körében kifejtette, hogy a Kúria határozataiban (Pfv.20.535/2019/11., Pfv.21.748/2019/11., Gfv.30.274/2023/6., Gfv.30.316/2020/9.) foglaltak szerint a felperes javára megtérítési igény keletkezett a jogalap nélkül gazdagodó I. rendű alperessel szemben azáltal, hogy számlavezetőként helyt állt a károsult felé az annak számlájáról jogcím nélkül teljesített fizetéssel összefüggésben. A felperes a tartozatlan fizetéssel előállt vagyoni előnyt küszöbölte ki a cég2-nek történt kifizetéssel, ezért az I. rendű alperestől a régi Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján 230.899.671 forint és ezen összeg után 2015. szeptember 9-től járó késedelmi kamat – mint jogalap nélküli gazdagodás – megfizetését követelheti azzal, hogy nem érvényesítheti azt az 1.120.027 forintot, ami megtérült számára, és amit a kereset összecszerűsége tekintetében tett megállapításaira figyelemmel a másodlagosan és harmadlagosan előterjesztett kereset alapján sem látott megítélhetőnek a felperes részére.

[20] A Tranzakció 3. vonatkozásában előterjesztett kereset körében az elsőfokú bíróság azt rögzítette, hogy a jogerősen elbírált büncselekmény vagyoni jogi következményeiről döntő polgári perben kötötte a bűnösség megállapítása. Megállapította, hogy az alperesek és név jogerős büntetőítéletben értékelt magatartása szerves oksági kapcsolatban volt, amivel teljesült a közös károkozás, az egyetemleges felelősség megállapításának feltétele. Az I. rendű alperes passzív vesztegetéssel, míg a II. rendű alperes a csalással elért vagyoni előny elrejtésében, elidegenítésében való közreműködésével közrehatott az eredmény létrehozásában. Az alkalmazottai helyett a teljes kárt megtérítő felperes a többi károkozótól, azaz az alperesektől a régi Ptk. 344. §-a és 338. §-a alapján megtérítést követelhet. Az alperesek és név együttes károkozásának anyagi eredménye a 198.800.000 forint értékű értékpapír II. rendű alperes számlájára történt jogosulatlan jóváírásával kizárólag a II. rendű alperesnél realizálódott. Ezért a kárösszeget nem a felróhatóság mértéke szerint kell megosztani a közös károkozók között. A II. rendű alperes köteles a nála jelentkező gazdagodást, azaz a kárösszeget kiadni a kárt megtérítő másik közös károkozónak, és így történik meg végül az eredeti állapot visszaállítása, amelynek nem lehet akadálya a II. rendű alperessel szemben elrendelt vagyoneklobzás.

[21] Az I. rendű és II. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a II. rendű alperes által a felperesnek fizetendő tőkeösszeget 122.035.146 forintra, a perköltséget 7.000.000 forintra leszállította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az I. rendű alperest a felperesnek 3.000.000 forint, a felperest a II. rendű alperesnek 1.000.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére. Kötelezte továbbá a felperest 1.666.600 forint, a II. rendű alperest 833.400 forint fellebbezési illeték állam javára történő megfizetésére.

[22] Indokolásában rögzítette, hogy az elsőfokú ítélet keresetet elutasító rendelkezése a régi Pp. 228. § (4) bekezdése alapján fellebbezés hiányában elsőfokon jogerőre emelkedett, ezért az elsőfokú ítéletnek az alperesek fizetésre kötelező rendelkezéseit bírálta felül.

[23] A jogerős ítélet [43] bekezdésében rámutatott: a felperes jelen perben érvényesített követelése vonatkozásában nem minősül ítélt dolognak a Fővárosi Ítéltáblának a Fővárosi Törvényszék előtt 70.P.25.246/2016. számon indult ügyben hozott 9.Pf.21.429/2017/6/II.

számú jogerős ítélete. A korábbi perben ugyanis a felperes a keresetét a jelen per II. rendű alperesével szemben részben eltérő tényekre és eltérő jogalapra (régi Ptk. 339. §, 361. § és 286. §) alapította. Ezzel szemben a Kúria jelen ügyben hozott hatályon kívül helyező végzése indokolásában arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes megtérítette a károsult kárát, ezért közte mint jogosult és az alperesek mint kötelezettek között a régi Ptk. 344. § (1) bekezdésén alapuló új kötelelem keletkezett. Ezért a felperes I. rendű és II. rendű alperessel szembeni követelését a közös károkozás következményeire vonatkozó szabály, a régi Ptk. 344. §-a alapján kellett elbírálni. Az alperesek által hivatkozott jogerős ítélet a régi Ptk. 344. §-a alapján nem bírálta el a felperesnek az alperesekkel szemben azonos ténybeli alapon álló igényét, így a korábbi perben hozott ítélet anyagi jogerőhatásának tárgyi terjedelme nem terjedt ki a jelen perben érvényesített követelésre. Erre tekintettel permegszüntetési ok [régi Pp. 157. § a) pont, 130. § (1) bekezdés d) pont] nem állt fenn.

[24] Az alperesek elévülési kifogásával kapcsolatban is utalt a Kúria hatályon kívül helyező végzésére. Kifejtette: a Kúria úgy foglalt állást, hogy a felperes perben érvényesített megtérítés iránti követelése akkor keletkezett és vált esedékessé, amikor megfizette a cég2-nek a kártérítést, mert a megtérítési igény újonnan keletkező, az eredeti kötelelem megszűnésével létrejövő követelés. A felperes 2015. szeptember 8-án fizetett a cég2-nek, így a követelés elévülése a régi Ptk. 326. § (1) bekezdése értelmében ezen a napon kezdődött meg. Ehhez az időponthoz képest a régi Ptk. 324. § (1) bekezdésében meghatározott ötéves elévülési időn belül érvényesítette bírósági úton a követelését.

[25] Hangsúlyozta: a perbeli jogvita elbírálása során a Kúria hatályon kívül helyező végzésének indokolásában kifejtetteknek megfelelően abból kellett kiindulni, hogy a Tranzakció 1., 2. esetében név és az I. rendű alperes, a Tranzakció 3. esetében név, valamint az I. rendű és a II. rendű alperesek bűncselekménynek minősített magatartásaikkal közösen okoztak kárt a károsultnak.

[26] A jogerős ítélet [49] bekezdésében kifejtette: a közös károkozásnak a régi Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján az a jogi következménye, hogy a 31.000.000 és a 95.000.000 forint átutalásával okozott kárért az I. rendű alperes és név munkálatójaként a felperes, míg az értékpapírok átvezetésével okozott 198.000.000 forint kárért az I. rendű és a II. rendű alperes, valamint a felperes felelőssége egyetemleges a károsulttal szemben, míg egymással szemben magatartásuk felróhatósága arányában, illetve egyenlő arányban oszlik meg. A Kúria álláspontja szerint a felperes mint jogosult és az alperesek mint kötelezettek között a régi Ptk. 344. § (1) bekezdésén alapuló új kötelelem keletkezett azáltal, hogy a felperes mint név károkozásaért a régi Ptk. 348. § (1) bekezdése alapján felelős munkálató megtérítette a károsult teljes kárát. A Kúria jogi álláspontjára tekintettel a felperes keresetét a régi Ptk. 344. §-ában foglalt, a más kötelezettekkel egyetemleges kártérítési kötelezettséget teljesítő károkozásért felelős személyre vonatkozó szabályok szerint kellett elbírálni. Ebből következően álláspontja szerint „a per érdemi eldöntése szempontjából közömbös volt a felek kártérítésre, jogalap nélküli gazdagodásra és harmadik személy részéről történt teljesítésre vonatkozó hivatkozása”, az elsőfokú bíróság nem marasztalhatta volna az I. rendű alperest a Tranzakció 1. és 2. vonatkozásában jogalap nélküli gazdagodás jogcímén a régi Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján.

[27] Rámutatott, hogy a régi Ptk. 337. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel a közös károkozás jogkövetkezményeinek levonása iránti perben nem kell perben állnia valamennyi károkozónak, illetve kárért felelős személynek. Az egyetemleges kötelezettség egyik lényeges eleme, hogy a jogosult bármelyik kötelezettől az egész szolgáltatás teljesítését követelheti.

[28] A másodfokú bíróság szerint az alperesek megalapozatlanul hivatkoztak arra, hogy a felperes teljesítése kizárja a közös károkozást. A felperes név és az alperesek közös károkozásaért egyetemleges felelős személyként fizetett kártérítést a cég2-nek; a teljesítés

ténye nem zárja ki sem az alperesek egyetemleges kártérítési felelősségét, sem a felperes egyetemleges kötelezettségen alapuló megtérítési igényének érvényesítését. A felperes keresetének teljesítését az sem zárja ki, ha a bíróság a név elleni munkaügyi perben marasztaló ítéletet hoz. A régi Ptk. 337. § (1) bekezdése értelmében ugyanis bármelyik egyetemleges kötelezett teljesítése a teljesített rész erejéig a többi egyetemleges kötelezettel szemben is megszünteti a kötelezettséget, így annak teljesítése a többi egyetemleges kötelezettől sem követelhető.

[29] A felperes perbeli legitimációját illetően az elsőfokú bírósággal egyezően az volt az álláspontja, hogy a bíróság a perbeli egyezség jóváhagyásával elfogadta a cég2-t az érvényesített követelés anyagi jogi jogosultjának. Az egyezséget jóváhagyó jogerős végzésének a régi Pp. 148. § (4) bekezdése alapján ugyanaz a hatálya, mint a jogerős ítéletnek, ezért a régi Pp. 229. § (1) bekezdése értelmében a jelen perben nem tehető vitássá, hogy a cég2 volt az érvényesített kártérítés iránti követelés jogosultja. A károsult és a cég2 egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy a cég2 vált a kártérítés iránti követelés jogosultjává.

[30] Álláspontja szerint az alperesek nem hivatkozhattak eredményesen a perbeli egyezség semmisségére. Az érvénytelenség a jelen perben nem volt elbírálható, mert ahhoz az egyezség valamennyi alanyának kötelezően perben kellett volna állnia, a cég2 alpereskénti perbevonására azonban nem volt az alpereseknek perjogi lehetősége. A felperes alperesekkel szembeni követelése nem a perbeli egyezséken, hanem azon a tényen alapul, hogy a felperes egyedül teljesítette az őt az alperesekkel egyetemlegesen terhelő kártérítést. Ezért a per eldöntése szempontjából nem a perbeli egyezség tartalmának volt jelnetősége, hanem a teljesítése tényének, és annak, hogy a felperes milyen összegű kártérítést fizetett meg a cég2-nek. A II. rendű alperessel szemben a jogerős büntetőítéletben kiszabott vagyonek Kobzás nem eredményezi a felperes követelésének megszűnését vagy csökkenését, ezért annak sem kellett jelentőséget tulajdonítani.

[31] Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte a felperes cég2 részére történt teljesítésének bizonyítékait. A bizonyítékok okszerű, zárt logikai egységet képeztek, és pontosan kiszámítható módon egyeztek meg a Tranzakció 1., 2. és 3. alapján bekövetkezett károk megtérítésére fordított összeggel. Az elsőfokú bíróság az egyes teljesítésekre vonatkozó okiratok, utalási bizonylatok tartalmát és a cég2 teljesítésre vonatkozó nyilatkozatait egyenként vizsgálta és összevetette azokat az elsőfokú büntetőítéletben, valamint a bíróság által jóváhagyott perbeli egyezség 2.1. pontjában foglaltakkal. Számot adott az egyes bizonyítékok bizonyító erejéről, és azokat összességében, meggyőződése szerint bírálta el a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően. Nem volt akadálya annak, hogy a felperes a perben a közokiratban rögzített egyezség részleteire hivatkozzon.

[32] A biztosító térítésével kapcsolatos perbeli jogkérdésekben maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával. A fellebbezésre tekintettel utalt a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. (a továbbiakban: Nmjtvr.) 1. §-ában, 25. § első mondatában foglaltakra. Rámutatott: a jogszabály nem követeli meg, hogy az alkalmazandó jog valamely állam joga legyen, ezért a nemzetközi kereskedelembe bevett gyakorlat alkalmazandó jogként a Bécsi Vételi Egyezmény kikötése. A felek megállapodása, a biztosító nyilatkozata, valamint az alkalmazandó külföldi jog tartalmáról történt tudakozódás eredménye alapján megállapítható volt, hogy a választott jog alapján a felperes a saját nevében érvényesíthette az elszenvedett teljes veszteségét, beleértve a biztosító által teljesített összeget is azzal, hogy a harmadik személyektől származó megtérítést köteles 55%-ban megosztani a biztosítóval, valamint annak viszont-biztosítójával. A felperes a jelen perben a biztosító által neki megtérített összeget is érvényesíthette az alperesekkel szemben.

[33] Rögzítette: a felperes követelésének összege vonatkozásában is kötve volt a Kúria hatályon kívül helyező végzésében kifejtett ahhoz a jogi állásponthoz, miszerint a közös

károkozónak minősülő alperesek kötelezettségének terjedelmét a régi Ptk. 344. § (1) és (2) bekezdése alkalmazásával kell megállapítani. A felperes a munkavállalója által az alperesekkel közösen okozott kár megtérítésére fordított összegből az alperesekkel szemben csak a magatartásuk felróhatósága arányában követelhetett megtérítést. Ha pedig a károkozók felróhatóságának aránya nem állapítható meg, akkor a kötelezettség egyenlő arányban oszlik meg a károkozók, illetve a károkozásukért felelős személyek között.

[34] A jogerős ítélet [60] bekezdésében kiemelte, hogy a régi Ptk. 344. § (1) és (2) bekezdése nem tesz különbséget a megtérítési igények között annak alapján, hogy a közös károkozás következtében vagyoni előnyhöz jut-e valamelyik károkozó vagy sem, és nem mentesíti a vagyoni előnyhöz nem jutó károkozót a károkozás jogkövetkezményeinek viselése alól. Alaptalannak ítélte ezért azt az álláspontot, hogy a kárért felelős személy a kártérítésre fordított teljes összeg megtérítését követelheti a többi kötelezettől, ha náluk jelentkezik a közös károkozásból származó vagyoni előny.

[35] Úgy tekintette, hogy a felperes a perben 100%-os mértékben jelölte meg az I. rendű és a II. rendű alperes magatartása felróhatóságnak arányát, de nem adott elő ennek alapjául szolgáló ténybeli és jogi érvelést. Figyelemmel arra, hogy a felek érdemben nem tettek nyilatkozatot a felróhatóságuk arányára vonatkozóan, és sem a jogerős büntetőítéletből, sem más peradatból nem volt megállapítható, hogy név és az alperesek bűncselekménynek minősített konkrét magatartásai milyen mértékben hatottak közre a három tranzakcióból eredő kár bekövetkezésében, úgy ítélte, a kár a régi Ptk. 344. § (2) bekezdése alapján egyenlő arányban oszlik meg a közös károkozók között (a Tranzakció 1. és 2. vonatkozásában a felperes és az alperes között 1/2-1/2 arányban, a Tranzakció 3. vonatkozásában a felperes, az I. rendű és a II. rendű alperes között 1/3-1/3-1/3 arányban).

[36] Megállapította, hogy a Tranzakció 1. kapcsán okozott 31.000.000 forint kárból az I. rendű alperes 15.500.000 forintot köteles viselni. A felperes számára az I. rendű alperes befektetési eszközeinek értékesítése folytán 2005. július 22-én befolyt 1.120.027 forint megtérülést a régi Ptk. 293. §-a szerint számolta el. Számításai szerint az I. rendű alperes tartozása 15.500.000 forint tőke és 2.398.898 forint késedelmi kamat, összesen 17.898.898 forint. A tőketartozás után 2005. július 23-tól 2015. szeptember 8-ig 9.679.664 forint késedelmi kamattartozás keletkezett, így az I. rendű alperes tartozása 27.578.562 forintra emelkedett. A Tranzakció 2. kapcsán a 2003. július 7-én okozott kár 95.000.000 forint volt, amelyből az I. rendű alperes 47.500.000 forintot köteles viselni, 2015. szeptember 8-ig 39.874.685 forint késedelmi kamat tartozása keletkezett, így az összes tartozása 87.374.685 forint. A Tranzakció 3. által 2003. június 30-án okozott kár 198.000.000 forint, amelyből az I. rendű és a II. rendű alperes személyenként 66.266.667 forintot köteles viselni, a 2015. szeptember 8-ig keletkezett késedelmi kamattartozás összege 55.768.479 forint. Az I. rendű és a II. rendű alperesek összes tartozása személyenként 122.035.146 forint. Mindezek alapján az I. rendű alperes 236.988.393, a II. rendű alperes 122.035.146 forint tőkét és annak 2015. szeptember 9-től a kifizetésig járó, a régi Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamatát köteles megtéríteni a felperesnek.

[37] Az elsőfokú bírósággal egyetértve az I. rendű alperes beszámítási kifogását alaptalannak ítélte. Rámutatott, hogy a régi Pp. 197. § (1) bekezdése, 164. § (1) bekezdése alapján őt terhelte a portfólió elszámolás valódiságának bizonyítása, a bizonyítási kötelezettségének azonban nem tett eleget, így nem volt megállapítható a követelése fennállása.

[38] A másodfokú bíróság rámutatott, hogy az I. rendű alperes – a fenti számszaki levezetés eredményeként – magasabb összeg megfizetésére lenne köteles, mint amennyinek a megfizetésére az elsőfokú bíróság kötelezte, azonban a felperes az I. rendű alperes marasztalásának felemelése iránt nem terjesztett elő fellebbezést.

A felülvizsgálati kérelmek, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelmek

[39] A jogerős ítélettel szemben a felperes és az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmet, a II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.

[40] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítéletet hatályában fenntartó határozat hozatalát kérte. Másodlagos felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet részbeni hatályon kívül helyezésére, és az I. rendű alperest jogalap nélküli gazdagodás jogcímén a régi Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján 230.899.671 forint tőke és annak 2015. szeptember 9-től a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatai, valamint a közös károkozók közötti kármegosztás jogcímén a régi Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján 122.035.146 forint tőke és annak 2015. szeptember 9-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatai, a II. rendű alperest a közös károkozók közötti kármegosztás jogcímén a régi Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján 122.035.146 forint tőke és annak 2015. szeptember 9-től a kifizetésig járó törvényes kamatai megfizetésére kötelező határozat hozatalára irányult. Harmadlagosan a jogerős ítélet részbeni hatályon kívül helyezését és az I. rendű alperes marasztalásának tőkeösszegét 234.988.393 forintra felemelő és a felemelt összeg után az I. rendű alperest 2015. szeptember 9-től a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamat megfizetésére kötelező határozat hozatalát kérte, a II. rendű alperessel szembeni marasztalás változatlan fenntartása mellett.

[41] Álláspontja szerint a Tranzakció 1. és 2. kapcsán az I. rendű alperes jogalap nélküli gazdagodás jogcímén való marasztalásának elmaradása jogszabálysértő, és a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria közzétett határozatától.

[42] Előadta, hogy a megismételt elsőfokú eljárásban az elsőfokú bíróság a Kúria hatályon kívül helyező határozatára figyelemmel és a Pfv.20.535/2019/11., Pfv.21.748/2019/11., Gfv.30.274/2023/6. számú határozataival összhangban jogalap nélküli gazdagodás jogcímén marasztalta az I. rendű alperest. A másodfokú bíróság a Kúria határozataitól eltérve helyezkedett arra az álláspontra, hogy a Tranzakció 1. és 2. a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén nem bírálható el, hanem ezeket is a közös károkozók közötti kármegosztás szabályai szerint kell elbírálni. A másodfokú bíróság tévesen hivatkozott arra, hogy jogi álláspontja a Kúria hatályon kívül helyező végzéséből következik. Az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyező határozata ugyanis a Kúria álláspontját akként rögzítette, hogy a számlatulajdonos károsult felé megvalósult teljesítés is megtérítési igényt eredményezett a felperes számára a téves átutalással gazdagodó alperessel szemben, amelyből az következik, hogy a Tranzakció 1. és 2. a jogalap nélküli gazdagodás tényállása szerint is elbírálható és megítélendő. A Kúria hatályon kívül helyező végzése tartalmazza: „A számlatulajdonos felé megvalósult teljesítés a felperes számára megtérítési igényt eredményez a téves utalással gazdagodó alperessel szemben.”. Ebből pedig érvelése értelmében nem lehet olyan következtetést levonni, hogy a régi Ptk. 361. § (1) bekezdése szerinti jogalap nélküli gazdagodás tényállása ne valósult volna meg, és a per érdemi eldöntése szempontjából közömbös lenne a jogalap nélküli gazdagodáson alapuló elsődleges kereseti kérelem. A másodfokú bíróságnak a Kúria hatályon kívül helyező végzésére figyelemmel helyt kellett volna adnia az elsődleges kereseti kérelemnek. A jogerős ítélet ekként sérti a régi Ptk. 361. § (1) bekezdését.

[43] A felperes szerint a Tranzakció 1. és 2. kapcsán a jogerős ítélet a régi Pp. 227. § (1) bekezdését is sérti, mert a másodfokú bíróság eltért a jelen perben hozott saját korábbi határozatától, az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyező 6.Pf.20.815/2020/15-II. számú végzéstől.

[44] Érvelése értelmében a jogerős ítélet ellentétes a régi Pp. 253. § (3) bekezdésével is, mert az I. rendű alperes az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében nem hivatkozott arra, hogy a Tranzakció 1. és 2. kapcsán érvényesített keresetet nem a jogalap nélküli gazdagodás

szabályai szerint, hanem a közös károkozók közötti kármegosztás szabályai szerint kell elbírálni. Az I. rendű alperes ugyan vitatta a jogalap nélküli gazdagodás tényállási elemeinek fennállását, azt azonban nem vitatta, hogy az elsőfokú ítélet által megállapított tényállás a keresetnek megfelelően a jogalap nélküli gazdagodás tényállása alapján bírálendő el. A másodfokú bíróság ekként a fellebbezések korlátain átlépve változtatta meg az elsőfokú ítéletet.

[45] A felperes hangsúlyozta: a jogerős ítélet a régi Pp. 213. § (1) bekezdését és 221. § (1) bekezdését is sérti, mert a másodfokú bíróság lényegében mellőzte a Tranzakció 1. és 2. kapcsán érvényesített elsődleges kereset érdemi elbírálását, ezzel nem merítette ki a keresetet. Megsértette az indokolási kötelezettségét is, mivel az elsődleges keresettel összefüggésben mindösszesen annyit rögzített a jogerős ítéletben, hogy az „a per érdemi eldöntése szempontjából közömbös”. A másodfokú bíróságnak az indokolásában számot kellett volna adnia, miért nem tartotta megítélhetőnek az elsődleges keresetet, ennek részeként hivatkoznia kellett volna azokra a jogszabályokra, amelyeken az ítélete alapszik.

[46] A Tranzakció 3. kapcsán a felperes a II. rendű alperes marasztalásának mértékét tartotta jogszabálysértőnek.

[47] Érvelése szerint ebben a körben a jogerős ítéletnek az a megállapítása, hogy a közös károkozónak minősülő személyek felelőssége egymás között egyenlő arányban oszlik meg, a régi Ptk. 344. §-ába ütközik, mivel ezt a jogszabályi rendelkezést a kialakult bírói gyakorlat szerint másként kell értelmezni. Az általa irányadónak tartott bírói gyakorlat (Legfelsőbb Bíróság BH1963/3/3489. számon közzétett eseti döntése, Legfelsőbb Bíróság Gfv.IX.30.509/2007/8.) a régi Ptk. 344. § (1)-(2) bekezdésében foglalt megtérítési szabályokat speciálisan alkalmazta azokban az esetekben, amikor a közös károkozók valamelyike a károkozó magatartás következtében vagyoni előnyhöz jutott. E gyakorlat szerint „ha a károkozás valamelyik károkozónak vagyoni előnyt eredményezett, a károkozók belső viszonyában a kárt az köteles viselni, aki az előnyhöz hozzájutott”. A felperes hangsúlyozta, hogy ezen az állásponton volt a régi Ptk. előtti magyar magánjogi gyakorlat is: a Kúria már egy 1897. évi döntésében (Curia, 1897. okt. 17. 351.) akként foglalt állást, hogy az egyetemleges kötelezettek egymás közötti jogviszonyában jelentősége van annak, hogy a kötelezettség alapjául szolgáló jogviszony alapján melyikük jutott vagyoni előnyhöz, amely szempont megelőzi az aránylagos megtérülés szabályát. Utalt arra is, hogy egységesen ezen az állásponton van a magyar magánjogi jogirodalom is.

[48] Rámutatott: a régi Ptk. 344. § (1)-(2) bekezdésében foglalt szabályozás célja, hogy a közös károkozók egymás közötti viszonyában is méltányos rendezést biztosítson. Nyilvánvalóan nem méltányos az, ha a közös károkozók közül az egyik a károkozás folytán vagyoni előnyhöz jut, de a károkozók egymás közötti viszonyában ennél a vagyoni előlynél alacsonyabb mértékű a felelőssége. Ez ugyanis alaptalan gazdagodást teremt a vagyoni előnyhöz jutó károkozók javára, a többi károkozó rovására. A bíróság ítélete pedig nem teremthet maga alaptalan gazdagodást, hanem olyan jogi megoldást kell alkalmazni, amely ezt kiküszöböli.

[49] Az I. rendű alperes Tranzakció 3.-mal kapcsolatos marasztalását a felperes az eljárási szabályokat [rég Pp. 213. § (1) bekezdés, 253. § (3) bekezdés] is sértőnek tartotta, mert a jogerős ítélet indokolása szerint: „Az I. rendű alperes magasabb összeg megfizetésére lenne köteles, mint amennyinek a megfizetésére az elsőfokú bíróság kötelezte, azonban a felperes az I. rendű alperes marasztalásának felemelése iránt nem terjesztett elő fellebbezést.”. Szerinte a másodfokú bíróság számára sem volt kérdéses, hogy az I. rendű alperessel szemben nem csak a Tranzakció 1. és 2., de a Tranzakció 3. vonatkozásában is terjesztett elő keresetet. Kiemelte: annak, hogy az elsőfokú ítélet Tranzakció 3.-mal kapcsolatos marasztaló rendelkezésével szemben nem terjesztett elő fellebbezést az I. rendű alperes marasztalása

íránt, az volt az oka, hogy az elsőfokú bíróság a teljes megítélt összeg egésze tekintetében a II. rendű alperest marasztalta a Tranzakció 3.-mal kapcsolatos másodlagos keresetnek megfelelően. Ehhez képest bármilyen, a Tranzakció 3.-mal kapcsolatos, az I. rendű alperes marasztalása iránti fellebbezés értelmetlen és alaptalan lett volna. Az I. rendű alperes Tranzakció 3.-mal kapcsolatos marasztalása olyan, a Tranzakció 3.-mal kapcsolatos harmadlagos kereset szerinti igény, amelyről az elsőfokú bíróság nem határozott, mivel az elbírálás sorrendjében korábbi másodlagos keresetének helyt adott. Ha a másodfokú bíróság a Tranzakció 3.-mal kapcsolatos másodlagos keresetét nem, vagy csak részben tartotta alaposnak, úgy a fennmaradó részben Tranzakció 3.-mal kapcsolatos harmadlagos keresetét is vizsgálnia kellett volna. Hangsúlyozta: ennek nem akadálya a felperesi fellebbezés hiánya, mert az alperesi fellebbezés a Tranzakció 3.-mal kapcsolatos marasztalás egészét vitássá és a fellebbezési eljárás részévé tette. A régi Pp. 213. § (1) bekezdése a kereset kimerítésének kötelezettségét írja elő a bíróság számára. A régi Pp. 253. § (3) bekezdése alapján pedig a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között olyan kérdésekben is határozhat, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetve nem határozott. A másodfokú bíróságnak az általa elfoglalt jogi álláspont mellett az I. rendű alperest a Tranzakció 1., 2. és Tranzakció 3. I. rendű alperesre eső részeinek megfelelő teljes összegben, vagyis 234.988.393 forint tőkében és járulékaiban marasztalnia kellett volna.

[50] A felperes szerint az I. rendű alperes Tranzakció 1. és 2. kapcsán történt marasztalásának mértéke a régi Ptk. 344. §-a alapján is jogsértő. A másodfokú bíróság ugyanis 50%-os mértékben marasztalta őt azon az alapon, hogy a kárt a közös károkozók között egyenlő arányban kell megosztani. Ugyanakkor a nem vitatott tényállás szerint a tranzakciók kapcsán a közös károkozásból származó vagyoni előny teljes egészében az I. rendű alpereshez került, illetve az ő javát szolgálta, ezért a felülvizsgálati kérelemben a II. rendű alperes Tranzakció 3. kapcsán történt marasztalása mértékének jogellenessége körében kifejtettek miatt az I. rendű alperest a Tranzakció 1. és 2. teljes összegében és járulékaiban kellett volna marasztalni.

[51] A II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset teljes elutasítását kérte.

[52] Álláspontja szerint a jogerős ítéletben az eljáró bíróság által az ügy érdemére kihatóan megsértett jogszabályi rendelkezések „különösen” a következők: a régi Pp. 2. § (1) bekezdése, 3. § (1), (2) bekezdése, 4. § (1) bekezdése, 5. § (1), (3) bekezdése, 8. § (2) bekezdése, 58. § (1) bekezdése, 116. § *e*) pontja, 119. § (2) bekezdése, 121. § (1) bekezdés *e*) pontja, 121. § (2) bekezdése, 124. § (2) bekezdés *a*) pontja, 130. § (1) bekezdés *i*) pontja, 148. § (1), (3), (4) bekezdése, 157/A. § (1) bekezdés *b*) pontja, 163. § (1) bekezdése, 164. § (1) bekezdése, 195. § (1), (2) bekezdése, 206. § (1) bekezdése, 212. § (1) bekezdés, 220. § (1) bekezdés *d*) pontja, 221. § (1) bekezdése, 229. § (1) bekezdése, 235. § (1) bekezdése, 394/C. § (2) bekezdés *c*) pontja; a régi Ptk. 4. § (4) bekezdése, 324. § (1) bekezdése, 325. § (1) bekezdése, 326. § (1) bekezdése, 329. § (1) bekezdése, 338. § (1) bekezdése, 344. § (1) bekezdése, 361. § (1), (2) bekezdése, 364. §-a, 559. § (2), (4) bekezdése; a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:7. § (2), (3) bekezdése, 6:30. § (2), (3) bekezdése, 6:88. § (1) bekezdése, 6:89. § (5) bekezdése, 6:95. §-a; a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Csődtv.) 49. § (1) bekezdése; a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: régi Hpt.) 66. § (3) bekezdés *d*) pont 2. alpontja, 67. § (1) bekezdése; a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 161. § (1) bekezdés *c*) pontja, 161. § (2) bekezdés *e*) pontja; az Nmjtvr. 1. §-a, 8. § (1) bekezdése; a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 67. § (1), (4) bekezdése.

[53] A II. rendű alperes előadta: a késedelembe esés fogalmilag azonos a követelés esedékessé válásával, ezért a régi Ptk. 326. § (1) bekezdése értelmében a perbeli követelés elévülése a járulékok, így különösen a késedelmi kamatok esedékessé válásának napján vette kezdetét, amely a felperes keresete szerint 2003. évre esik. Mivel a felperes a régi Ptk. 324. § (1) bekezdésében rögzített ötéves határidőn belül nem érvényesített igényt az alperesekkel szemben, a perbeli követelés 2008. év folyamán elévült, a régi Ptk. 325. § (1) bekezdése értelmében bírósági úton nem érvényesíthető. Az elévülés akkor is bekövetkezett, ha a felperes a régi Ptk. 344. § (1) bekezdése, 338. § (1) bekezdése alapján lép fel megtérítési igénnyel, hiszen ez esetben szükséges lett volna „a károsult alperesekkel szembeni, elévülési időn belül érvényesített kártérítési igénye”, továbbá egy olyan jogerős ítélet, amely szerint a kártérítési összeg megfizetésére a károkozásban részt vevő valamennyi fél egyetemlegesen köteles azzal, hogy a károkozók egymás közti felelőssége a felróhatóságuk arányában oszlik meg.

[54] Arra is hivatkozott, hogy a felperes felhívhatta volna őt és az I. rendű alperest az ötéves elévülési időn belül az állítólagos jogalap nélküli gazdagodás megtérítésére, hiszen az állítólagos téves átutalás alperesi bankszámlán történő jóváírásával esedékessé vált a fizetési kötelezettsége. A jogalap nélküli gazdagodásra alapított megtérítési igénye ezzel összefüggésben már 2003-ban esedékessé vált. Ebből következően a felperes a tőkeösszeget meghaladóan semmilyen járulékot nem érvényesíthet velük szemben, hiszen ezzel a régi Ptk. 4. § (4) bekezdésében rögzített tilalmat megszegve, saját felróható magatartására előnyök szerzése végett hivatkozik. A felperes felróható mulasztása kizárja az elévülés nyugvását a jelen perben érvényesített követelés tekintetében.

[55] A II. rendű alperes szerint a felperes és a cég2 közötti 2015. szeptember 3-án kötött egyezsége a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni. Ennek megfelelően a perbeli egyezsége irányadó a Ptk. 6:30. § (3) bekezdése, amely szerint az a kötelezett, akivel szemben a jogosult követelése elévült, az elévülésre a többi kötelezettel szemben is hivatkozhat. A 2003-ban történt tranzakciók 2008-ban a régi Ptk. alapján évültek el, azonban az elévülésre való hivatkozásukat a perbeli egyezség létrejöttének időpontjára tekintettel a Ptk. 6:30. § (2) bekezdése is lehetővé teszi.

[56] Kitért arra is, hogy a felperes felróhatóan elzárta őket az előzményi perbe való beavatkozás lehetőségétől, továbbá elmulasztotta a perbe hívásukat, ezért a perbeli egyezség a tekintetükben hatálytalan, alkalmatlan joghatás kiváltására, és bizonyítékként sem értékelhető a terhükre. Az elsőfokú bíróság pusztán azon a formális alapon, hogy az egyezséget az eljáró bíróság jóváhagyta, nem vizsgálta érdemben a perbeli egyezséggel szembeni védekezésüket. Jogosultak lettek volna az egyezség törlések nélküli szövegének és az előzményi per összes iratának megismerésére, az elsőfokú bíróság azonban az erre irányuló bizonyítási indítványait elutasította.

[57] Törvényi párhuzamként hivatkozott a II. rendű alperes a régi Ptk. 559. § (4) bekezdésére, amely szerint az egyezség a felelősségbiztosítóval szemben csak akkor hatályos, ha a perben részt vett a károkozó biztosított pernyertessége érdekében fellépő beavatkozóként, vagy a régi Pp. 58. § (1) bekezdése szerint a károkozó biztosított által perbe hívott félként.

[58] Rámutatott, hogy a felperes által elismerten jogellenes és felróható tranzakciók révén állítólagosan bekövetkezett kár tényét és összegét egy megelőző perben lehetett, illetve kellett volna bizonyítani, amelyben a cég2-nek felperesként, neki és az I. rendű alperesnek, valamint a felperest is magában foglaló cég4-csoportnak alperesként kellett volna részt vennie. A felperes a cég2 javára egy nyilvánvalóan elévült kártérítési igényre tett tartozáselismerő nyilatkozatot, illetve vállalt fizetési kötelezettséget. Nem hivatkozott a 2003-ban kezdődő elévülést megszakító jogcselekményre, ezért az elévülés 2008. június 30-án

bekövetkezett. Utalt arra is, hogy a perbeli egyezség a felperes és a cég2 között érdekazonosságot, míg közte és a felperes (valamint a cég2) között érdekellentétet eredményezett. Az előzményi per keresetlevelének megismerése lényeges lehet, mert a perbeli egyezségből megállapíthatóan az ügynek jelen per felperesén kívül még két másik alperese is volt, akiket a cég2 feltehetően a felperessel egyetemlegesen kért marasztalni. Ha a károsult kárát a felperes az előzményi per többi alperesével együtt okozta, alkalmazandó a régi Ptk. 344. § (1) bekezdése és 338. § (1) bekezdése. Ebből következően a felperesnek nem ellenük, hanem a másik két alperes ellen van módja megtérítési igényt érvényesíteni. A perbeli tranzakciókkal kapcsolatban tehát nem az „I. rendű alperesnél” történt gazdagodás, feltéve, hogy a felperes ténylegesen megfizette az egyezségben vállalt kártérítést a cég2-nek mint a károsult állítólagos jogutódjának. A jelen esetben a károsult kárát jogellenes (szerződésszegő) és felróható magatartásával a felperes okozta, e körben „az I. rendű alperest” nem terheli sem jogellenesség, sem felróhatóság. Továbbá a felperes keresetében nem jelölte meg a felróhatóság mértékét, ezért az általa megjelölt jogcímen „az I. rendű alperes ellen” igényt alappal nem érvényesíthet.

[59] Kiemelte, hogy a perbeli átutalásokkal kapcsolatban a károsult, illetve annak állítólagos jogutódja nem érvényesített ellene és az I. rendű alperes ellen semmilyen igényt, ezért nem volt olyan követelés, ami alól a felperes mentesíthette volna őket. A felperes előzményi perben, illetve azzal összefüggésben tanúsított magatartása nem felel meg a régi Ptk. 484. §-ában és 485. § (1) bekezdésében előírt követelményeknek, tehát nem minősül megbízás nélküli ügyvitelnek.

[60] Hivatkozott a Fővárosi Ítélet tábla 9.Pf.21.429/2017/6/II. számú jogerős ítéletére. Álláspontja szerint vele szemben „a felperes módosított kereseti kérelméből a régi Ptk. 361. §-ára alapított rész vonatkozásában” a régi Pp. 157. § a) pontja, 130. § (1) bekezdés d) pont második fordulata értelmében permegszüntetési ok áll fenn. Mivel a kereset a régi Ptk. 361. §-ára alapított – res iudicata hatálya alá eső – rész nélkül az egyes részek elválaszthatatlan összefüggése és az egyetemleges marasztalás személyi/tárgyi jellege miatt nem bírálható el, a pert valamennyi kereset vonatkozásában meg kell szüntetni.

[61] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes kereseteit elutasító határozat hozatalát kérte.

[62] A másodfokú bíróság által megsértett jogszabályi rendelkezéseket a II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében foglaltakkal egyezően jelölte meg. Kérelmét nagyrészt a fellebbezésében is előadott nyilatkozatai kiegészítésével indokolta. Előadta továbbá, hogy a per folyamán tett egyéb nyilatkozatait is fenntartja.

[63] Az „Általános perjogi kérdések” körében egyrészt arra hivatkozott, hogy a perbeli egyezség vitatott tartalmának bizonyítása a régi Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperest terhelte. Utalt a régi Pp. 121. § (1) bekezdés c) pontjában és (2) bekezdésében foglaltakra, valamint arra, hogy a keresetlevélhez csatolt okirat csak akkor rendelkezhet bizonyító erővel, ha a kivonatolás ellenére megőrzi (köz)okirati jellegét. Álláspontja szerint a perbeli egyezséget rögzítő az az okirat, amit a felperes csatolt, nem felel meg a régi Pp. 195. § (1) bekezdésének, alakiségének szövegtöreléssel történt önkényes megbontása lerontotta a hitelességét és mind nyelvi, mind jogilag értelmezhetetlenné tette. Rámutatott továbbá, hogy az okirat hiányosságát a felperes a keresetében sem pótolta, ugyanis nem határozta meg a perbeli átutalások (tranzakciók) tőkeösszegére eső járulékok számításának módját ahhoz, hogy e körben – a régi Pp. 3. § (2) bekezdés első mondatára figyelemmel – a bíróság érdemben tudjon dönteni. Álláspontja szerint a kereseti kötöttség és a tisztességes eljárás követelményébe ütközik az elsőfokú bíróságnak – a másodfokú bíróság utólagos egyetértése mellett lefolytatott – az az eljárása, hogy a felperes által követelt késedelmi kamatokat 2015.

szeptember 8. napjával bezárólag „átszámolta”. A kereset bíróság által nem pótolható hiányossága miatt nincs helye a késedelmi kamatokban való marasztalásának.

[64] Érvelése szerint amennyiben a kereseti követelés tökerészébe épített (feltőkésített) késedelmi kamatok érvényesíthetők a perben, úgy azok összegét arra figyelemmel kell meghatározni, hogy a cég2 engedett-e a perbeli egyezségben a kártérítés iránti követeléséből, az engedmény tényét ugyanis a Ptk. 6:30. § (2) bekezdésére figyelemmel értékelni kell. Rámutatott: a felperes a saját állítása szerint mintegy 21,8 milliárd forintot fizetett meg a perbeli egyezség alapján. A felperes és a cég4 Bank Rt. mint sértettek büntetőeljárásban előterjesztett írásbeli felszólalásának szövegéből és a felperes által más tranzakciók tárgyában indított perek (Fővárosi Törvényszék 14.G.41.862/2020., 13.G.43.402/2016.) adataiból megállapíthatók a perbeli egyezség fizetményi és arányszámítási adatai. Kitűnik belőlük, hogy a cég2 a 2008. július 2-i állapothoz képest 8.864.428.375 forint engedményt adott a cég4 csoportnak, valamint az egyik perben jóval több járulékot (késedelmi kamatot) követelt és kapott meg, mint amit a perbeli egyezség szerint a cég2-nek megfizetett. A túlfizetést (2.904.103.052 forint) a jelen perben is számításba kell venni akként, hogy a felperes csak annyit követelhet az állítása szerint megfizetett perbeli egyezségi kártérítési összegből, amennyi a perbeli egyezség alapján beperelt és pert vesztett alperesek (különösen a cég5 és a cég6) által teljesített fizetmények leszámítását követően megmarad. A fennmaradó (meg nem térült) tőke összege 7.203.233.393 forint, a járulékok összege 3.900.029.908 forint. A fennmaradó (meg nem térült) tőkének a Tranzakció 1. a 0,43%-át, a Tranzakció 2. az 1,32%-át, a Tranzakció 3. a 2,76%-át teszi ki. A perbeli tranzakciók a meg nem térült járulékokból is ilyen arányban részesednek. Elhanyagolható különbség az egyedi tételek esedékességi időpontjának eltéréséből adódhat, azonban a perbeli tranzakciók a legkésőbbiekhez tartoznak, azaz a járulékfizetéssel érintett időszak is a legrövidebbek közé tartozik. Ennek megfelelően a perbeli tranzakciók járulékokkal emelt összege az esedékesség napjától 2015. szeptember 8-ig bezárólag a Tranzakció 1. esetében 47.744.032 forint, a Tranzakció 2. esetében 146.563.075 forint, a Tranzakció 3. esetében 306.440.825 forint. Ehhez képest a felperesnek a késedelmi kamat összegére vonatkozó, számításokkal, jogszabályi hivatkozással alá nem támasztott tényállításai minden alapot nélkülöz, másrészt a felperesi kereset a hiányosságai miatt e körben nem teljesíthető.

[65] Az I. rendű alperes szerint lényeges, hogy az egyezséget jóváhagyó végzés – a régi Pp. 222. § (1) bekezdésében engedélyezett eltérés folytán – a minden más határozatra (ítélet, végzés) kötelező tulajdonságok közül nem rendelkezik a régi Pp. 220. § (1) bekezdés d) pontjában előírt indokolással még a régi Pp. 148. § (3) bekezdésében előírt jogszabálynak való megfelelés tekintetében sem azzal, hogy tartalma a felek bíróságtól független megállapodásán alapul. E körülményeknél fogva, valamint abból fakadóan, hogy a régi Pp. 212. § (1) bekezdése értelmében végzéssel a per érdemében határozni nem lehet, a perbeli egyezséget jóváhagyó végzés nem minősül az ügy érdemében döntő határozatnak. Téves ezért a jogerős ítélet [53] bekezdésének azon kitétele, hogy a cég2 által a jelen per felperese és társai ellen kártérítés iránt indított perben a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a cég2 a károsult jogutódja. Alaptalan a jogerős ítéletnek az a kitétele is, miszerint az egyezséget jóváhagyó jogerős végzésnek a régi Pp. 148. § (4) bekezdése alapján ugyanaz a hatálya, mint a jogerős ítéletnek, ezért a régi Pp. 229. § (1) bekezdése értelmében a perben nem tehető vitássá, hogy az előzményi perben érvényesített kártérítés iránti követelés jogosultja a cég2 volt. A jogerős ítéletben foglaltakkal ellentétben a perbeli egyezség hatálya, illetve annak anyagi jogereje a régi Pp. 229. § (1) bekezdése értelmében csak az egyezséget megkötő felek esetében zárja ki az ugyanabból a tényalapról származó ugyanazon jog iránt az egymással szembeni új perindítást, vagy a perbeli egyezséggel érintett jog egymással szembeni vitatását.

[66] Előadta: a jelen per alperesei nem részesei a perbeli egyezségnek, ezért annak hatálya rájuk nem terjedt ki, továbbá a régi Pp. 4. § (1) bekezdése szerint a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság – a régi Pp. 192. § (1) bekezdése, 195. § (1), (2) bekezdése tükrében ilyennek minősül a bíróság is – döntése, illetve az abban megállapított tényállás nem köti, ezért a jelen per alpereseire nem irányadók a régi Pp. 229. § (1) bekezdésen írt korlátozások. Az alperesek tehát nincsenek elzárva attól, hogy a perbeli egyezséget vitássá tegyék. A perbeli egyezség – ellentétben az azt jóváhagyó végzés régi Pp. 148. § (3) bekezdésére utaló rendelkezésével – jogszabálysértő, hiszen annak 2.6.b. pontjában a felek úgy mondanak le előre, teljes körben, az esetleges megtámadási ok ismeretének hiányában az egyezség megtámadásának jogáról, hogy e joglemondás a Ptk. 6:89. § (5) bekezdésébe ütközik. Álláspontja szerint az a körülmény, hogy a felperes a keresetét a perbeli egyezségekre alapítja, önmagában létrehozza a perbeli egyezség megtámadhatóságának előfeltételét képező alperesi érdekeltséget. A perben az egyezség, illetőleg a megkötése előtt létrejött követelést átruházó megállapodás tekintetében – a Csódtv. 49. § (1) bekezdésére, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 404. § (2) bekezdés *b)* pontjára, 404. § (3) bekezdés *b)* pontjára és a Ptk. 6:95. §-ára, 6:88. § (1) bekezdésére hivatkozással – jogszabályba ütközés miatt semmisségi kifogást terjesztett elő, amelynek érdemi vizsgálatát az eljáró bíróságok a Kúria Pfv.20.800/2021/5. számú határozatának (megjelent: BH2022. 72.) fényében szabálytalanul mellőzték.

[67] Rámutatott, hogy az egyezség hatékony megtámadása és az egyezséggel szembeni hatékony védekezés biztosítása céljából is jogosult volt megismerni teljes terjedelemben (törlések nélkül) úgy a perbeli egyezséget, mint az alapper összes iratát. Az elsőfokú bíróság e vonatkozásban valamennyi bizonyítási indítványát elutasította, ezért nem tehető felelőssé az egyezség elleni védekezés esetleges hibáiért, hiányosságaiért. A másodfokú bíróság a jogerős ítéletet arra a – hiányos adattartalmú – perbeli egyezségekre alapította, amely sem indokolást, sem tényállást nem foglalt magában, továbbá nyilvános kihirdetés hiányában alapvető garanciális hibában szenved, és ezen okból egyúttal a közokirati minőséghez elengedhetetlen alakiséggel sem rendelkezik.

[68] Nézete szerint a Hpt. 161. § (1) bekezdés *c)* pontjában, 161. § (2) bekezdés *e)* pontjában, és a régi Pp. 119. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a titoktartási kötelezettségre való hivatkozás nem mentesítette a felperest az alól, hogy a régi Pp. 121. § (1) bekezdés *c)* pontjában, 121. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségének eleget tegyen. Az elsőfokú bíróságnak a régi Pp. 130. § (1) bekezdés *i)* pontja értelmében a régi Pp. 124. § (2) bekezdésére történő visszaulálással idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítania a felperesi „keresetet”. A felperes a jogszabályi kötelezettségének a per folyamán sem tett eleget, ezért a bíróságnak – permegszüntetési ok hiányában – a felperesi keresetet bizonyítatlanság miatt érdemben el kellett volna utasítania, hiszen e körben a régi Pp. 386/J. §-ára tekintettel nem volt köteles hiánypótlási felhívást kibocsátani.

[69] Álláspontja szerint a bíróságnak a régi Pp. 2. § (1) bekezdésére és 163. § (1) bekezdésére figyelemmel teljesítenie kellett volna az előzményi per iratainak beszerzésére irányuló bizonyítási indítványát. Ennek elmaradása jogszabálysértő módon és egyben indokolatlanul korlátozta az érdemi védekezés jogát. Rámutatott, hogy az előzményi per iratainak beszerzése azért is fontos, mert nem zárható ki, hogy a felperes a jelen perben az előzményi perhez képest eltérő nyilatkozatokat terjesztett elő, akár az érvényesített jog, akár a tényállás tekintetében, vagy az előzményi perben a jelen perbeli követelését csökkentő beszámítással élt, felhozott olyan kifogásokat, amelyek a jelen perben a régi Ptk. 329. § (1) bekezdése alapján vele szemben érvényesíthetők. A perbeli egyezség megismerésére arra tekintettel is jogosult lett volna, hogy a bíróság az előzményi perben a régi Pp. 5. § (3) bekezdését megsértve a perbeli egyezséget jóváhagyó végzését nem nyilvánosan hirdette ki. E

garanciális hiba alkalmatlanná teszi a perbeli egyezséget arra, hogy a felperes keresetének bizonyítására felhasználja. A súlyos eljárási szabálytalanság miatt a perbeli egyezség a régi Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében nem minősül közokiratnak, ezért bizonyító erővel sem rendelkezik. A felek közötti perbeli egyezség létrejöttéhez szükséges, a Ptk. 6:7.§ (2) bekezdésében megkövetelt aláírást a Ptk. 6:7. § (3) bekezdésének megfelelően kiváltja az egyezség tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalása. A jelen esetben azonban a tárgyalási jegyzőkönyvből a régi Pp. 116. § e) pontjában rögzített előírás ellenére nem tűnik ki a felek jogi képviselőinek személye, ezért úgy kell tekinteni, hogy a perbeli egyezség felek általi aláírása elmaradt, így az egyezség nem jött létre. Nézete szerint a felperes felróhatóan elzárta őt az előzményi perbe való beavatkozás lehetőségétől, elmulasztotta perbe hívni [rég Pp. 58. § (1) bekezdés], ezért a perbeli egyezség a tekintetében hatálytalan és nem értékelhető a terhére bizonyítékként. A felperes mulasztása a jelen perben érvényesített követelés elévülését is előidézte.

[70] Hivatkozása szerint a cég2 pusztá nyilatkozata nem bizonyítja a felperesi keresetben meghatározott összeg megfizetését. A pénz átutalásának tényét csak az átutalás kedvezményezettjének bankja által szabályszerűen kiállított, törléseket nem tartalmazó és teljes terjedelmében olvasható bankszámlakivonat igazolhatja, amit a felperes a perben nem csatolt. A felperes általi teljesítés ténye ezért nem nyert bizonyítást. A felperes aktív perbeli legitimációját csak az bizonyíthatta volna, ha a károsult a perbeli tranzakciókkal összefüggésben a régi Ptk. 324. § (1) bekezdése szerinti ötéves elévülési időn belül jogalap nélküli gazdagodás jogcímén írásban követeli az alperesektől az átutalt összeg visszatérítését, majd e követelését a cég2 engedményezi a felperesre, aki az engedményezett követelést ugyancsak az ötéves elévülési időn belül írásban érvényesíti velük szemben. A régi Ptk. 360. § (4) bekezdése az esetében nem alkalmazható, hiszen nem vitatott peradat, hogy a perbeli tranzakciók vonatkozásában az ő büntetőjogi felelősségét bírósági ítélet nem állapította meg. Nem vagyon elleni bűncselekmény, hanem passzív gazdasági vesztegetés miatt ítélték el, ezért a jogerős elítélésből nem vonható le olyan következtetés, hogy bárkinek kárt okozott. A perbeli tranzakciókra semmilyen hatása nem volt, elindításuk és teljesítésük az érdekkörén kívül esett, ezért fogalmilag kizárt az esetében a károkozói jogállás és a kártérítési felelősség. Ha valóban összejátszott volna név³, úgy a károsult nem lett volna abban a helyzetben, hogy a felperes ellen kártérítési igényt érvényesítsen, hiszen saját alkalmazottjának magatartása folytán maga is közreműködött volna a károkozásban, amely kizárta, de legalábbis mérsékelte volna a felperes kártérítési felelősségét. Az esetleges károkozó magatartását a károsult érdekkörében felmerült olyan körülményként kellett volna értékelni, amelyért kizárólag a károsult felel. A kárt teljes egészében a felperes okozta, így az általa hivatkozott közös károkozás a jelen ügyben fogalmilag kizárt. A felperes nem is adott elő olyan tényállást, amely közös károkozásukra utalna.

[71] Előadta, hogy a régi Ptk. 364. §-a értelmében a jogalap nélküli gazdagodásra is alkalmazandó a káron szerzés tilalma. A biztosító a felperesnek mint a felelősségbiztosítás kedvezményezettjének megtérítette a kárösszeg 55%-át. A káron szerzés tilalmából következően nem érvényesíthet olyan igényt, amely a részére korábban – bármely forrásból, bármely módon – megtérült.

[72] A biztosítással kapcsolatban a Nmjtvr. 1. §-ára hivatkozással rámutatott, hogy a másodfokú bíróság álláspontjával ellentétben Anglia és Wales joga nem alkalmazható, a Bécsi Vételi Egyezmény magyar jognak tekintendő. Ha a Kúria mégis az angol és walesi anyagi jog alkalmazása mellett foglal állást, figyelemmel kell lenni arra, hogy a károkozóval szembeni kártérítési igény a biztosítási szerződés alapján kártérítést nyújtó biztosítót illeti, az ügyben alkalmazandó magyar eljárásjog és bírói gyakorlat pedig a perbizományt nem engedélyezi. Az utóbbi körülmény kizárja a felperes keresetösségi jogát.

[73] Szerinte a kereset elbírálása szempontjából nem közömbös a perbeli egyezség. Abból a körülményből, hogy annak hatálya nem terjed ki a jelen per alpereseire az is következik, hogy a megkötése, illetve az aszerint történt állítólagos felperesi teljesítés nem alkalmas a Tranzakciókra vonatkozóan 2008-ban bekövetkezett elévülés megszakítására, és annak alapján nem hárulhat rájuk kötelezettség. E körben törvényi párhuzamként az I. rendű alperes is hivatkozott a régi Ptk. 559. § (4) bekezdésére. Szerinte az állítólagosan bekövetkezett kár tényét és összegét a jelen pert megelőzően lefolytatandó perben lehetett, illetve kellett volna bizonyítani.

[74] Rámutatott, hogy a felperes a jelen perbeli tranzakciók vonatkozásában elévült kártérítési igényre tett tartozáselismerő nyilatkozatot, illetve vállalt fizetési kötelezettséget a perbeli egyezségben. A felperes és a cég2 közötti érdekazonosság miatt nem fogadható el valónak a cég2 2016. szeptember 15-én kelt nyilatkozata. A cég2 2020. január 20-i nyilatkozatának bizonyítékként való felhasználását pedig a régi Pp. 235. § (1) bekezdése is kizárja, azt ugyanis a felperes már az elsőfokú eljárás során előterjeszthette volna.

[75] Az elévüléssel kapcsolatban az I. rendű alperes is előadta, hogy a perbeli követelés elévülése a régi Ptk. 326. § (1) bekezdése értelmében a késedelmi kamatok esedékessé válásának napjával vette kezdetét és a régi Ptk. 324. § (1) bekezdése szerint 2008. év folyamán elévült, a régi Ptk. 325. § (1) bekezdése értelmében bírósági úton nem érvényesíthető. Az elévülés akkor is bekövetkezett, ha a felperes a régi Ptk. 344. § (1) bekezdése, illetve 338. § (1) bekezdése alapján lép fel megtérítési igénnyel, hiszen ez esetben szükséges volna „a károsult alperesekkel szembeni elévülési időn belül érvényesített kártérítési igénye”, továbbá egy olyan jogerős ítélet, amely szerint a kártérítés megfizetésére a károkozásban részt vevő valamennyi fél egyetemlegesen köteles, azzal, hogy a károkozók egymás közti felelőssége a felróhatóságuk arányában oszlik meg. A felperes fizetési kötelezettsége az állítólagos téves átutalás alperesi bankszámlán történő jóváírásával esedékessé vált, illetve ezzel összefüggésben már 2003-ban esedékessé vált a jogalap nélküli gazdagodásra alapított megtérítési igénye. Ha keresetének jogcíme megalapozott volna, a tőkeösszeget meghaladóan járulékot nem érvényesíthet, mivel ezzel megszegné a régi Ptk. 4. § (4) bekezdésében rögzített tilalmat. Jogtechnikailag adott volt számára az igényérvényesítés lehetősége, kizárja az elévülés nyugvását, hogy nem élt vele. A perbeli egyezségre a megkötésének időpontjára tekintettel a Ptk.-t kell alkalmazni, ezért az elévülésre való hivatkozása a Ptk. 6:30. § (2) bekezdése szerint váltja ki joghatását.

[76] Szerinte a jelen per megindítása a káron szerzés tilalmába ütközik, mivel a felperes a munkaügyi bíróságon benyújtott keresetlevele szerint 11.383.802.471 forint kártérítést követelt név3 szemben a károkozó magatartása miatt. A munkaügyi perben esetleg befolyó kártérítés a jelen perben érvényesíthető kárigényt csökkenti, ezért indítványozta, hogy a felperes csatolja be a munkaügyi perben hozott ítéleteket, de az eljáró bíróságok egyike sem döntött e bizonyítási indítványa tárgyában.

[77] Rámutatott, hogy a régi Pp. 3. § (1) bekezdése értelmében a felperes keresetösségi jogának fennállását a perben a bíróságnak hivatalból folyamatosan vizsgálnia kell, és e körben a bizonyítatlanság jogkövetkezményei a régi Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a követelést előterjesztő felet terhelik. A jogutódlás bizonyítása hiányában a cég2 részére történt állítólagos teljesítés nem alapozza meg a felperes keresetindítási jogát. Ha a cég2-re átszálltak volna a károsultnak a név által elkövetett bűncselekményből eredő követelései, nem a károsult érvényesített volna a büntetőeljárásban magánfélként polgári jogi igényt. Amennyiben a károsult és a cég2 közötti jogutódlás jogcíme nem a jelen perben támadott 2015. szeptember 5-i megállapodás szerinti engedményezés, akkor a jogutódlás a Gt. 67. § (1) bekezdése és (4) bekezdése szerinti cégjogi átalakulás lehet. A károsult cégkivonata szerint azonban nem csak a cég2 rendelkezhet jogutódként a felperes elleni követeléssel, ezért a

cégjogi jogutódlásra egyáltalán nem utaló perbeli egyezségben tett nyilatkozata nem alkalmas annak bizonyítására, hogy a kártérítést az arra jogosultnak fizette meg. A 2004. július 14-én létrejött szétválási szerződés nem lehet alapja a cég2 jogosulti fellépésének, mivel a 2022. december 14-i alperesi beadványában kifejtettek szerint a beadvány mellékletei nem tartalmaznak olyan követelésállományt, amely megfelelne a név elleni polgári jogi igénynek, illetve a cég4 csoporttal szembeni előzményi perben előterjesztett kereseti kérelmeknek. Perbeli jogutódlást megállapító végzés nem áll rendelkezésre, mert az előzményi per iratainak beszerzésére irányuló alperesi bizonyítási indítványokat az eljáró bíróságok nem teljesítették. Az sem bizonyított, hogy ilyen végzés keletkezett, hiszen arra a perbeli egyezség sem utal. A 2022. december 14-i előkészítő iratában azt is részletesen kifejtette, hogy a károsult és a cég2 mint engedményes között létrejött, 2013. október 29-én kelt, a 2015. március 2-án készített közjegyzői másolatban a név4-per irataihoz becsatolt engedményezési megállapodás sem lehet alkalmas a perbeli jogutódlás megállapítására. Rámutatott, hogy az engedményezés tárgyát képező követeléseket sem az engedményező, sem az engedményes számlái nem tartalmazzák. A követelések a valóságban nem léteznek, ezért engedményezésükre nem volt törvényes lehetőség. Az engedményezési megállapodás erre tekintettel a régi Ptk. 227. § (2) bekezdése alapján lehetetlen szolgáltatásra irányuló, semmis szerződés. A megállapodás IV. pontja szerint a követelések pontos jogalapja,összagszerúsége, alanyai nem ismertek, ezért az engedményezés a régi Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján a régi Ptk. 205. § (2) bekezdésébe ütközés okán is semmis. Amennyiben a cég2 keresetösségi joga a 2015. szeptember 1-i megállapodáson alapult, úgy a perbeli egyezséget a bíróság nem hagyhatta volna jóvá, hiszen keresetösségi jog hiányában a cég2 keresetét már korábban ítélettel el kellett volna utasítani.

[78] Szerinte a régi Ptk. jogalap nélküli gazdagodásra vonatkozó rendelkezéseihez fűzött miniszteri indokolásban említett „jog által el nem ismert magatartás” a felperes és társai szerződösszegést megvalósító, jogellenes és felróható cselekvössége, míg a miniszteri indokolásban írt „jog által el nem ismert helyzet” az ezzel okozott vagyoni kár, amelyben ő semmilyen módon nem vett részt. A jelen per tárgyát képező Tranzakciók összegétől a visszakövetelés előtt esett úgy, hogy nem lépett más vagyonelem az átutalt készpénz helyébe. Erre tekintettel a régi Ptk. 361. § (2) bekezdése értelmében az állítólagos gazdagodás visszatérítésére nem köteles.

[79] Rámutatott, hogy közte és a felperes között a per tárgyára vonatkozóan szerződösses jogviszony állt fenn, amely kizárja a jogalap nélküli gazdagodás szabályainak alkalmazását. Amennyiben a számláját érintő perbeli átutalások bármelyike jogellenesen növelte volna a számlaegegenlegét, úgy azt a felperesnek észlelnie és helyesbíteni kellett volna. A jelen ügyben a Kúria által hatályon kívül helyezett jogeröss ítélet [45] bekezdésében kifejtettek szerint a szerződösses jogviszony azt is eredményezte, hogy a felperes jelen perben érvényesített követelössei elévültek, hiszen azokat mint számlavezető érvényesíthette volna. A felperes élt is ezzel a jogi lehetösséggel, amikor a 31.000.000 forint összegű követelössét beszámítás útján részben érvényesíttette, akként, hogy e követelössé 29.879.973 forint beszámítása révén 1.120.027 forintra csökkent. Ebből az is következik, hogy a beszámítás útján már érvényesített követelössrészt (29.879.973 forintot) ismételtén nem érvényesítheti.

[80] Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyezett ítéletében bemutatta név mint a felperes önálló intézkedésre jogosult alkalmazottja révén megvalósított folytatólagos szerződösszegést. név2 ezért a magatartásáért a régi Ptk. 348. § (1) bekezdése értelmében munkáltatóként a felperes felel.

[81] Álláspontja szerint tölle nem volt elvárható, hogy mint megbízó/ügyfél azt feltételezze a felperesről, hogy ellenőrzössi kötelezettséget folytatólagosan elmulasztva olyan büntetett előéletű személyt alkalmaz üzletágvezetőnek, aki a pénzüntézetén belül éveken keresztül kárt okoz az ügyfeleknek csalások útján. Hangsúlyozta: a károsult részvényese volt,

ezért nem állt érdekében, hogy a perbeli átutalások megbízás nélküli végrehajtásával név kárt okozzon. A neki okozott kár a Tranzakció 1. és 2. révén csak minimális mértékben csökkent, amely kizárja, hogy részt vett vagy közreműködött volna név sorozatos, jogellenes cselekvéseiben. Alaptalanul állította ezért a felperes, hogy a név által elkövetett bűncselekmények nyomán gazdagodott. Ebből következően a felperes által felhívott – egyébként a régi Ptk. 344. §-át contra legem értelmező – BH1963.3.3489. számú eseti döntés a jelen perben nem alkalmazható. Az anyagi igazságnak való megfelelés követelményére hivatkozva a bíróság nem térhet el az anyagi jogi jogszabályi rendelkezéstől, a régi Pp. pedig már nem is írja elő az anyagi igazságnak való megfelelés követelményét.

[82] Hivatkozott arra, hogy a felperes által a II. rendű alperes ellen indított perben a régi Ptk. 361. §-ára alapított keresetet a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.21.429/2017/6/II. számú ítéletével a bíróság jogerősen elutasította. Álláspontja szerint a felperes pontosított keresete a régi Ptk. 361. §-ára alapított – res iudicata hatálya alá eső – rész nélkül nem bírálható el, ezért a pert a teljes kereset vonatkozásában mindkét alperes tekintetében meg kell szüntetni.

[83] Állította, hogy a perbeli egyezség megkötése nem minősült megbízás nélküli ügyvitelnek, mert a felperes nem az ő nevében járt el. Magatartása az elévülési szabályok kijátszását, illetve megkerülését, ezáltal nyereség szerzését célozta.

[84] Előadta: a régi Ptk. 344. § (1), (2) bekezdése és a Ptk. 6:524. § (3) bekezdése alapján történő igény érvényesítés esetén a keresetben meg kell jelölni a közös károkozók felróhatóságának (közrehatásának) arányát. Ennek hiányában a keresetet el kell utasítani, hiszen a bíróság a régi Pp. 3. § (2) bekezdése szerint ahhoz kötve van. A keresetben megjelölt felróhatósági aránytól az ítéletében eltérhet, de ez nem azonos azzal, hogy a keresetben meghatározni elmulasztott arányt saját maga pótolja. Az, hogy a felperes az alpereseket az állítása szerint közösen okozott kár 100%-os mértékű megtérítésére kéri kötelezni, nem feleltethető meg a felróhatósági (közrehatási) arány meghatározásának. A keresetösszegezésége ugyanis nem alkalmas a jogcím, a jogalap, a jogszabályi hivatkozás, jogi érvelés alátámasztására. Ha ennek ellenére elfogadható, hogy a felperes a keresetét a régi Ptk. 344. § (1) bekezdésére alapította akként, hogy saját felróhatóságát 0%-ban állapítja meg, nézete szerint okszerűen és célszerűen jár el, ha a keresettel szemben saját felróhatóságát teljes körben vitatja, annak részletes és átfogó bemutatásával, hogy a károsult kárát nem ő, hanem a felperes cselekvése okozta. Életszerűtlen lett volna saját magával szemben 0%-nál magasabb felróhatósági arány megjelölése. A felperes nem alapított keresetet a régi Ptk. 344. § (2) bekezdésére, a jogerős ítélet [60] bekezdésének megállapítása szerint az alperesek felróhatóságának aránya vonatkozásában ténybeli vagy jogi érvelést sem adott elő, ezért a másodfokú bíróság megsértette a régi Pp. 3. § (2) bekezdésében rögzített kérelemhez kötöttség elvét azzal, hogy a keresetnek a régi Ptk. 344. § (2) bekezdése alapján adott helyt. A felperes keresete jogcíméül kizárólag a régi Ptk. 344. § (1) bekezdését jelölte meg, ehhez képest nem terjesztett elő a felek felróhatóságának arányát tekintve ténybeli vagy jogi érvelést, ezért a bíróságnak a régi Ptk. 344. § (2) bekezdése, mint kereseti jogcím hiányában el kellett volna utasítania keresetét.

[85] Az I. rendű alperes arra az esetre, ha a Kúria úgy ítélné meg, hogy rendelkezésre állnak a szükséges adatok a közös károkozás „felróhatósági (közrehatási)” arányainak megállapításához, irányadó ítélkezési gyakorlatként a Kúria Pf.20.862/2021/10. számú ítélete [53] bekezdésére hivatkozott, amelyben a felperes és a per alperese között a felperesre hátrányosan 90%-10% „felelősség, illetve kármegosztást” alkalmazott. Álláspontja szerint a jelen ügyben a felperes 90%-os felróhatóságát megállapító kúriai ítéletből kell kiindulni. A saját esetleges felróhatóságát ugyanakkor csökkenti, hogy rajta kívül a II. rendű alperes, a cég4 Alapkezelő Zrt., a cég4 Bank Zrt. és név5 is közös károkozónak minősül. Így a nem a

felperest terhelő 10%-os felróhatósági hányad 1/5-1/5 arányban megoszlik, és a rá eső felróhatósági arány 2%.

[86] Rámutatott, hogy közös károkozás esetén bármely károkozó teljes mértékű kártérítésre való kötelezése kizárt, továbbá a „felróhatósági, közrehatási” arányok csak akkor határozhatók meg, ha az összes károkozó perben áll, és a cselekvőségük az ítéleti tényállás részét képezi. A jelen ügyben ez azt jelenti, hogy az előzményi per II. rendű és III. rendű alperesének (cég4 Alapkezelő Zrt., cég4 Bank Zrt.) mint a felperessel közös károkozóknak a perben állása nem mellőzhető, különös tekintettel arra, hogy a felperes az általa vállalt kártérítéssel helyettük állt helyt. A régi Ptk. 344. § (2) bekezdése szerinti marasztalás esetén tehát nemcsak a ténylegesen perben álló közös károkozók között kell megállapítani a fejenként egyenlő kárfelelősségi arányt, hanem e számítás szempontjából figyelembe kell venni a többi, de be nem perelt közös károkozóra jutó kárfelelősséget is. Az ő „felróhatósági (közrehatási)” arányuknak mint szükséges tényállási elemnek a meghatározása, illetve a tényállás e körben való tisztázása érdekében is szükséges lett volna az előzményi per iratainak beszerzése. Ha nem kötelező perben állnia az összes károkozónak, akkor az ilyen jellegű perindítás nem lehet hátrányos a beperelt közös károkozókra nézve, nem érintheti a beperelt közös károkozó többi károkozóval azonos arányú (a régi Ptk. 344. § (2) bekezdése szerinti) kárfelelősségét.

[87] Arra is hivatkozott, hogy a perbeli tranzakciókra vonatkozó fejenként egyenlő kárfelelősség nemcsak a felperes és az I. rendű, valamint a II. rendű alperes között, hanem a többi – perben nem álló – közös károkozó között oszlik meg 1/6-1/6 arányban azzal, hogy a perben nem álló közös károkozók a jelen perben nem marasztalhatóak. Amennyiben az ő kárfelelőssége abból ered, hogy a számla felett név6 együttesen rendelkezésre jogosult munkavállalóként aláírta a perbeli tranzakciókra vonatkozó átutalási megbízásokat, akkor e vonatkozásban név5öt is kárfelelősség terheli, akinek együttes cégjegyzési, illetve számla feletti rendelkezési joga többek között a 2022. október 24-i cégmásolattal, valamint az elsőfokú büntetőítélet 259. oldal alulról harmadik bekezdésében és 320. oldal felülről második bekezdésében írtak alapján is bizonyított.

[88] Hangsúlyozta, hogy nem csak a régi Ptk. 344. § (1) vagy (2) bekezdése alapján indított „kármegosztási viszontkeresetben” kell perben állnia alperesként az összes többi közös károkozónak, hanem akkor is, ha a pert a közös károkozásra hivatkozó károsult kezdeményezi a közös károkozók ellen. A közös károkozók egyetemleges kárfelelőssége ugyanis nem kizárólagos, hanem csak főszabály, amely alól a régi Ptk. 344. § (3) bekezdés a)-b) pontjai – bírói mérlegelést lehetővé téve – kivételt képeznek.

[89] Kiemelte, hogy a „felróhatóság (közrehatás)” és a károkozás során (annak eredményeként) esetleges szerzett gazdagodás nem egyező, nem egyenértékű fogalmak, ezért nem vonhatók azonos megítélés alá. A közös károkozók felróhatósági (közrehatási) aránya és a közös károkozók károkozásból eredő esetleges gazdagodása között nem vonható párhuzam, ami kizárja a felperes által hivatkozott, még a régi Ptk. normaszövegére épülő bírósági határozatok jelen ügyre való alkalmazását.

[90] Rámutatott arra is, hogy a felelősségbiztosítás révén a felperes javára az általa állítólagosan kifizetett kárösszeg 55%-a megtérült, ezért csak akkor és annyiban léphet fel „kármegosztási viszontkereset”, ha és amennyiben bizonyítja, hogy a saját „felróhatósága (közrehatása)” a közös károkozásban alacsonyabb volt, mint 45%.

[91] Álláspontja szerint a jelen ügyre a felperesi keresetben érvényesíteni kívánt jog keletkezésekor (2015. szeptember 8.) hatályos Polgári Törvénykönyv, azaz a Ptk. alkalmazandó, mert fogalmilag kizárt, hogy egy adott követelésre olyan jogot alkalmazzon a bíróság, amely a követelés keletkezésekor már nem volt hatályban.

[92] Utalt továbbá arra, hogy a régi Hpt. 67. § (1) bekezdésében előírt minőségbiztosítással és ellenőrzési rendszerrel rendelkező felperes előtt is hosszú időn keresztül rejtve maradtak név cselekményei. Az, hogy képes volt elkövetni a sorozatos csalásokat, a felperes nagyfokú felróhatóságára utal. A régi Hpt. 67. § (1) bekezdésében, 66. § (3) bekezdés d) pont 2. alpontjában foglaltakra figyelemmel a felperes szükségképpen rendelkezik a belső ellenőrzési szervezet által készített jelentéssel, amelynek azt is tartalmaznia kell, hogy mint munkáltatói jogkörben is eljáró pénzügyi intézmény milyen mulasztásokat követett el. A 2021. május 10-én kelt beadványában a közös károkozók „felróhatósági (közrehatási)” arányának megállapítása céljából indítványozta a felperes felhívását a belső ellenőrzési szerve és/vagy felügyelőbizottsága által készített valamennyi írásbeli jelentés csatolására. E bizonyítási indítványa tárgyában azonban az eljáró bíróságok egyike sem döntött.

[93] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelme és a II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme szempontjából a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

[94] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelme a felperes felülvizsgálati kérelme szempontjából a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

[95] A II. rendű alperes nem terjesztett elő felülvizsgálati ellenkérelmet.

A Kúria döntése és jogi indokai

[96] A Kúria a felülvizsgálati kérelmek és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem tartalmára tekintettel mindenekelőtt a felülvizsgálati eljárás jogi természetére és annak korlátaira mutat rá.

[97] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, nem egyfajta „harmadfokú eljárás”, hanem szigorú eljárási szabályok szerinti rendkívüli perorvoslat, amelynek tárgya a jogerős (azaz a másodfokú) ítélet. A régi Pp. 270. § (2) bekezdésének és 275. § (3) bekezdésének együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja az anyagi jogi jogszabálysértés vagy az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bíró eljárási szabálysértés megvalósulása. A régi Pp. 275. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Kúria több határozatában [például: Pfv.21.307/2023/6.; Pfv.20.617/2022/13.; Pfv.20.718/2021/6.; Gfv.30.137/2023/4.; egyezően a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. és 4. pontjában adott értelmezésében] rámutatott, hogy az érdemi felülvizsgálat kereteit alapvetően a felülvizsgálati kérelem határozza meg, amelynek – a régi Pp. 272. § (2) bekezdése értelmében – egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a felülvizsgálattal támadott határozatnak, valamint annak megjelölése, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, és annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre vonatkozó hivatkozása indokait is ismerteti. Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja. Tekintettel arra, hogy a felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet [rég Pp. 270. § (2) bekezdés], a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő félnek az általa állított és a fentiek szerint indokolt jogszabálysértéseket a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélettel kell ütköztetnie. Lényeges, hogy a jogerős ítélet csak olyan kérdésben támadható felülvizsgálati kérelemmel, amely az első- és a másodfokú eljárásnak is tárgya volt (Kúria Pfv.20.797/2016/11., megjelent: BH2017. 232.; Gfv.30.373/2022/4.; Pfv.20.179/2023/9.), továbbá az is, hogy a

felülvizsgálati kérelemben elő nem adott korábbi perbeli nyilatkozatokra való pusztá visszautalás folytán utóbbiak tartalma a felülvizsgálat során nem vehető figyelembe (Kúria Pfv.20.301/2015/6., megjelent: BH2015. 307.; Gfv.30.120/2023/8.).

[98] Mindennek a felek jelen felülvizsgálati eljárásban előterjesztett kérelmei tekintetében többirányú jelentősége volt, amelyekre a Kúria az adott kérelem vizsgálatánál mutat rá, rögzítve ezáltal annak érdemi vizsgálat körében figyelembe vehető hivatkozásait.

[99] Az így meghatározott felülvizsgálati keretek között eljárva a felülvizsgálat eredményeként a Kúria azt állapította meg, hogy

- a felperes felülvizsgálati kérelme részben, az I. rendű alperest az első kereset alapján a Tranzakció 1. és Tranzakció 2. kapcsán marasztaló jogerős ítéleti rendelkezés tekintetében alapos, azt meghaladóan alaptalan,

- a II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme alaptalan,

- az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelme alaptalan

az alábbiakra figyelemmel.

[100] Az I. rendű alperest az első kereset (Tranzakció 1. és 2.) alapján marasztaló jogerős ítéleti rendelkezés vizsgálatával összefüggésben a Kúria rámutat, hogy a megismételt elsőfokú eljárásban előterjesztett 6. sorszámú beadványában a felperes az eshetőleges keresetei sorrendjét részben megváltoztatta: az eredetileg elsődleges, a régi Ptk. 338. § (1) bekezdésére és 344. § (1) bekezdésére alapított keresetét másodlagosként, az eredetileg másodlagos, a régi Ptk. 361. § (1) bekezdésére alapított keresetét elsődlegesként jelölte. Az elsőfokú bíróság az így módosított első keresetet annak helyes tartalma szerint rögzítette ítéletének [25]-[27] bekezdéseiben, és ennek megfelelő sorrendben először a régi Ptk. 361. § (1) bekezdésére alapított elsődleges keresetet vizsgálta, azt alaposnak ítélte, ezért a sorrendben ezt követő eshetőleges keresetekre nem tért át. A másodfokú bíróság azonban az első kereset körében ezt a sorrendcserét nem vette figyelembe; jogerős ítéletének [6] bekezdésében (5. oldal utolsó sor) a jogalap nélküli gazdagodást rögzítette az I. rendű alperessel szembeni elsődleges keresetként. Ebből kiindulva – a másodfokú bíróság jogi indokolása [49] bekezdésének megszövegezéséből egyértelműen kitűnően – az általa elsődlegesnek tekintett [a régi Ptk. 344. § (1) bekezdésére alapított] keresetet bírálta el, azt a Kúria hatályon kívül helyező végzésére utalva alaposnak ítélte, míg az elsőfokú bíróság által helytállóan elsődlegesen vizsgált jogalap nélküli gazdagodásra alapított kereset vizsgálatát – más hivatkozásokkal együtt – „a per érdemi eldöntése szempontjából közömbösnek” minősítette. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az elsődleges, jogalap nélküli gazdagodásra alapított keresetet – amin az elsőfokú bíróság marasztalása alapult – érdemi vizsgálat nélkül mellőzte, annak tárgyában érdemben nem döntött, azaz az első keresetet az eshetőleges sorrend figyelembevételével nem merítette ki, ahhoz érdemi jogi indokolást sem fűzött. E körben az érdemi döntés és az indokolás a felülvizsgálati eljárásban nem pótolható, azok hiányában a felülvizsgálat nem végezhető el. Minderre tekintettel a jogerős ítéletnek az I. rendű alperest az első kereset (Tranzakció 1. és 2.) tekintetében marasztaló rendelkezése a régi Pp. 213. § (1) bekezdését és 221. § (1) bekezdését az ügy érdemére kihatóan sérti, e körben tehát a felperes felülvizsgálati kérelme alapos volt.

[101] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet – a második keresetet érintő további felülvizsgálati hivatkozások következőkben kifejtendő alaptalanságára figyelemmel a régi Pp. 213. § (2) bekezdése alapján részítéletet hozva – a régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján e részében hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot ebben a keretben új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[102] A megismétlendő fellebbezési eljárásban a másodfokú bíróságnak érdemben vizsgálnia kell az elsőfokú bíróságnak a régi Ptk. 361. § (1) bekezdésére, a jogalap nélküli

gazdagodásra alapítottan az első kereset körében hozott, az I. rendű alperest a Tranzakció 1. és Tranzakció 2. kapcsán marasztaló rendelkezésével szembeni I. rendű alperesi fellebbezést, és jogi álláspontját a régi Pp. 221. § (1) bekezdésének megfelelően meg kell indokolnia. A másodfokú bíróság a régi Ptk. 338. § (1) bekezdésére és 344. § (1) bekezdésére alapított kereset alapján akkor határozhat (annak elbírálására akkor térhet át), ha a régi Ptk. 361. § (1) bekezdésére alapított első keresetnek helyt adó elsőfokú ítéleti rendelkezést nem ítéli helytállónak. Annak nincs eljárásjogi akadálya, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által nem vizsgált, a régi Ptk. 338. § (1) bekezdésére és 344. § (1) bekezdésére alapított keresetet a fellebbezési szakban érdemben elbírálja [rég Pp. 253. § (3) bekezdés].

[103] A felperes felülvizsgálati kérelmének az I. rendű alperes marasztalásával kapcsolatos további hivatkozásait [rég Pp. 227. § (1) bekezdés, 253. § (3) bekezdés; régi Ptk. 361. § (1) bekezdés megsértése] a részbeni hatályon kívül helyezésre tekintettel nem kellett vizsgálni. Már itt rögzíti a Kúria, hogy ugyanezen okból az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmének az első keresettel kapcsolatos hivatkozásainak vizsgálata is szükségtelen volt.

[104] A részbeni hatályon kívül helyezésből következően a Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét érdemben kizárólag a második kereset (Tranzakció 3.) alapján a II. rendű alperest marasztaló rendelkezés jogszabálysértő jellegét vizsgálhatta, amellyel összefüggésben a felperes a marasztalási összeget sérelmezte a régi Ptk. 344. § (1)-(2) bekezdéseinek megsértésére hivatkozva. E körben a Kúria rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság a régi Ptk. 344. § (1)-(2) bekezdése alapján a II. rendű alperessel szembeni keresetnek teljes egészében helyt adva 366.105.436 forint és járulékai megfizetésére kötelezte a II. rendű alperest, elfogadva a felperes álláspontját abban a körben, hogy a régi Ptk. 344. §-ától eltérően nem a felróhatóság mértéke az irányadó a közös károkozók között arra tekintettel, hogy a károkozásnak anyagi eredménye is volt, és ez kizárólag egyiküknél – a Tranzakció 3.-mal összefüggésben a II. rendű alperesnél – jelentkezett {elsőfokú ítélet [194]-[195] bekezdések}. Ehhez képest a másodfokú bíróság jogerős ítéletében a felperes által képviselt és az elsőfokú bíróság által elfogadott álláspontot – arra utalva, hogy annak nincs jogszabályi alapja – alaptalannak ítélte, és abból kiindulva, hogy a felek a felróhatóságok arányára vonatkozóan nem tettek érdemi nyilatkozatot, és az sem a jogerős büntetőítéletből, sem más perbeli adatból nem állapítható meg, a régi Ptk. 344. § (2) bekezdése alapján egyenlő arányban osztotta meg a kárt a közös károkozók között. Ez a Tranzakció 3. esetében a felperes, az I. rendű és a II. rendű alperes között 1/3-1/3-1/3 arányú megosztást jelentett {jogerős ítélet [60]-[61] bekezdések}.

[105] A felperes felülvizsgálati kérelmében a II. rendű alperes marasztalási összegét a fenti arálynak megfelelően leszállító jogerős ítéleti rendelkezés kapcsán a Legfelsőbb Bíróság BH1963/3/3489. számon közzétett, valamint Gfv.IX.30.509/2007/6. számú ítéleteire, a régi Ptk. előtti magyar magánjogi gyakorlatra (Curia 1897. okt. 17. 351. számon közzétett jogeset), továbbá magyar magánjogi irodalmi álláspontokra (Petrik Ferenc, Harmathy Attila) hivatkozva támadta a jogerős ítéletet.

[106] E körben a Kúria mindenekelőtt arra mutat rá, hogy a Legfelsőbb Bíróság jelzett határozatai nem minősülnek a Kúria precedens hatással bíró határozatának, azok a Kúriát nem kötik. Ugyanakkor – a határozatok teljes indokolási tartalmának vizsgálata alapján – kiemeli: a Legfelsőbb Bíróság mindkét hivatkozott esetben elvégezte a közös károkozók magatartása felróhatóságának vizsgálatát (a felróhatóság arányának megállapítását), és mindkét esetben azért került sor a kizárólagos marasztalásra, mert az egyik károkozó magatartása felróhatóságát jóval súlyosabbnak ítélte a másik károkozó magatartása felróhatóságánál. A BH1963.3.3489. számon közzétett határozatában a Legfelsőbb Bíróság a két károkozó magatartása felróhatósága arányát vizsgálva kiemelte: az adott ügyben „az alperes – akinek a felperes enyhébb súlyú büntettségben megnyilvánuló felróható magatartásával szemben igen súlyos büntettekben nyilvánult meg a felróható magatartása”. Hasonló megfontolást követett a

Legfelsőbb Bíróság – az 1963-as határozatra visszautaló – Gfv.IX.30.509/2007/6. számú ítéletének indokolásában is, amely ugyancsak a közös károkozók magatartása felróhatósága arányának összemérésén alapult, hangsúlyozva, hogy közülük az I. rendű alperes súlyosan jogellenes módon bűncselekménnyel okozta a kárt a felperes megtévesztésével, így a kár „döntően az I. rendű alperes felróható magatartásának következtében keletkezett”. Kétségtelennek ítélte, hogy az adott ügyben egyik károkozó felperes mulasztott, amikor nem járt el kellő körültekintéssel, mely közrehatása miatt tartozott felelősséggel a károsultnak. Azt is kiemelte azonban: az a körülmény, hogy az I. rendű alperes megtévesztő magatartását felismerhette volna, a másik károkozóval belső viszonyban nem értékelhető a terhére. Rögzítette: „a büntetőítéletből kitűnően a nyomozás során a banki alkalmazottnál még a gondatlanság enyhe foka sem merült fel”, továbbá: „a legmagasabb végzettségű pénzügyi szakértőnek is hosszú vizsgálódásba telt, amíg meg tudta állapítani, hogy a váltók milyen célzott joghatás kiváltására szolgáltak, illetve milyenre voltak alkalmasak”.

[107] A felhívott jogesetek indoklásából leszűrhető, hogy a Legfelsőbb Bíróság mindkét esetben elvégezte a közös károkozók magatartása felróhatósága arányának vizsgálatát, és az egyik károkozó kizárólagos marasztalására a magatartása felróhatósága igen nagy arányú eltérése miatt került sor. Nem egyedül az a tényállási elem vezetett tehát a közös károkozók közül csupán az egyik károkozó marasztalásához, hogy a vagyoni előny kizárólag nála jelentkezett. Így a felperesnek a kizárólag e tényállási elemnek perdöntő jelentőséget tulajdonító álláspontja (miszerint pusztán a teljes vagyoni előny csak egyik károkozónál jelentkezése miatt kizárólag az ő marasztalása indokolt) nem helytálló.

[108] A felperes jogirodalmi hivatkozásaihoz a Kúria hozzáfűzi: a megjelölt álláspontokhoz képest az újabb magyar kártérítési magánjogi irodalomban eltérőek is ismertek [lásd pl. Fuglinszky Ádám: Kártérítési jog HVG-ORAC, Budapest, 2015. 335. oldal]. Vitatható jogirodalmi álláspont nem lehet hivatkozási alap, arra ítéleti marasztalás nem alapítható.

[109] Kiemelendő, hogy mind a Kúria, mind a Legfelsőbb Bíróság régi Ptk. 344. §-át érintő gyakorlatából – a felperes által hivatkozott határozatokon kívül is – egyértelműen és következetesen a felróhatósági arányú megosztás követelménye tűnik ki (például: Legfelsőbb Bíróság Pfv.V.21.961/2006/8.; illetve Kúria Gfv.30.386/2012/6., Pfv.22.077/2012/4.).

[110] A Kúria kitér továbbá arra is, hogy – amint arra a másodfokú bíróság is helyesen mutatott rá – a régi Ptk. 344. § (1) bekezdésének normaszövege nem tartalmaz a vagyoni előny tekintetében olyan tényállási elemet, alkalmazási feltételt, amely a vagyoni előnyhöz jutás tényét a felróhatóság összemérése során figyelembe veendő szempontként határozná meg. Az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezés eredményeként sem támasztható alá a felperes által képviselt álláspont helytálló volta, mert annak elfogadása kiüresítené a régi Ptk. 344. § (1) bekezdésének felróhatósági arányú megosztási szabályát egy olyan, az adott jogszabályhely normatartalmában meg nem jelenő szempont alapján, amelyet valójában a felperes által hivatkozott korábbi bírói gyakorlat sem kizárólagosan vett figyelembe.

[111] A kifejtettekre tekintettel a felperes felülvizsgálati kérelmének érdemben vizsgálható fenti hivatkozásai alaptalanok voltak.

[112] A II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmének szerkezetére tekintettel a Kúria – visszautalva a felülvizsgálati eljárás jogi természetével és korlátaival kapcsolatban jogi indokolásának elején kifejtettekre – mindenekelőtt rögzíti: e körben is kizárólag azok a jogszabálysértések voltak érdemben vizsgálhatók, amelyekhez a felülvizsgálati kérelem indoklásában egyértelműen beazonosítható konkrét jogszabályhely és adekvát jogi érvelés is kapcsolódott, továbbá azok, amelyek az eljárás korábbi szakaszainak is tárgyát képezték.

[113] A II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelméből három ilyen hivatkozás volt azonosítható:

- egyrészről a perbeli követelés elévülésének több szempontból érintett kérdése [régi Ptk. 4. § (4) bekezdés, 324. § (1) bekezdés, 325. § (1) bekezdés, 326. § (1) bekezdés, továbbá az e körben felhívott Ptk. 6:30. § (3) bekezdés];

- másrészről az alperesek felperessel közös károkozásának vitatása [régi Ptk. 338. § (1) bekezdés, 344. § (1) bekezdés];

- továbbá a II. rendű alperessel szembeni permegszüntetési ok fennálltának kérdése a korábbi perben hozott jogerős ítélet anyagi jogerőhatására figyelemmel a régi Ptk. 361. §-ára alapított keresetrész vonatkozásában [régi Pp. 130. § (1) bekezdés *d*) pont, 157. § *a*) pont].

A II. rendű alperes által megjelölt többi, megsértettként állított jogszabályhely tekintetében a csatlakozó felülvizsgálati kérelem nem felelt meg a régi Pp. 272. § (2) bekezdésének, így azok megsértése érdemben nem volt vizsgálható.

[114] A perbeli követelés elévülésének kérdését illetően a Kúria az alábbiakra mutat rá. Amint azt korábbi hatályon kívül helyező végzésében {Gfv.30.316/2020/9. [51] és [55] bekezdéseiben} már kifejtette: a jelen perben érvényesített megtérítési igény a felperes oldalán jelentkező vagyoni hátrány bekövetkezésével, 2015. szeptember 8-án keletkezett és vált érvényesíthetővé az alperesekkel szemben. A perindítás időpontjára (az I. rendű alperessel szemben 2016., a II. rendű alperessel szemben 2018. év) tekintettel a követelés mindkét alperessel szembeni érvényesítése az ötéves általános elévülési időn belül történt, így az elévülés fel sem merülhetett. A jogosultnak teljesített kártérítési követelés elévülése a megtérítési követelésnek nem az elévülésére, hanem a keletkezésére hathatna ki. A II. rendű alperes felülvizsgálati kérelme azonban nem ilyen jogi érvelést tartalmazott. Az eljárás korábbi szakaszaiban egyik alperesnek sem volt a Ptk. 6:30. § (2) bekezdésével kapcsolatos hivatkozása, ezért azt a Kúria a felülvizsgálati eljárásban nem vehette figyelembe.

[115] Az érdemben vizsgálható második kérdés, az alperesek felperessel közös károkozása kérdésében a Kúria a megelőző eljárásban hozott Gfv.30.316/2020/9. számú hatályon kívül helyező végzésének [37]-[48] bekezdéseiben részletesen kifejtette álláspontját, azokat a jelen határozatában megismételni nem kívánja. Helyesen mutatott rá e körben a másodfokú bíróság a jogerős ítélet [46] bekezdésében arra, hogy a megismételt eljárásban a hatályon kívül helyező végzés tartalmára tekintettel már abból kellett kiindulni, hogy a Tranzakció 1. és Tranzakció 2. esetében név és az I. rendű alperes, míg a Tranzakció 3. esetében név, valamint az I. rendű és a II. rendű alperesek közösen okoztak kárt a károsultnak. Erre tekintettel a II. rendű alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet közös károkozás hiányában a régi Ptk. 338. § (1) bekezdését és 344. § (1) bekezdését sérti.

[116] A hivatkozott permegszüntetési ok vonatkozásában is téves a II. rendű alperes álláspontja. A Kúria rámutat: a II. rendű alperessel szemben a felperes a jelen perben – sem az eredeti, sem a módosított keresetében – nem érvényesített jogot a régi Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján, így a II. rendű alperes elleni korábbi perre tekintettel sem a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának [régi Pp. 130. § (1) bekezdés *d*) pontja], sem ennek alapján permegszüntetésnek [régi Pp. 157. § *a*) pont] nem volt oka.

[117] Mindezekre tekintettel a II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme alaptalan volt.

[118] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmét illetően is a felülvizsgálat kereteit kell elsődlegesen rögzíteni. E körben a Kúria arra mutat rá, hogy az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelme az első kereset (Tranzakció 1. és Tranzakció 2.) és a második kereset (Tranzakció 3) alapján történő marasztalását is érintette, azonban az első kereset (Tranzakció 1. és Tranzakció 2.) kapcsán a felperes alapos felülvizsgálati kérelme folytán történt részbeni hatályon kívül helyezésre figyelemmel az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmének kizárólag a második keresettel (Tranzakció 3.) kapcsolatos részei voltak vizsgálhatók. E

második keresettel (Tranzakció 3.) összefüggésben azt is rögzíti a Kúria, hogy az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében abból az okból nem sérelmezte a második kereset alapján a másodfokú bíróság általi marasztalását, hogy a második keresetet az elsőfokú bíróság vele szemben elutasította, ezt az elutasító rendelkezést pedig alperesi fellebbezés sem érintette. A felülvizsgálat korlátaira tekintettel a Kúria az I. rendű alperesnek a második kereset (Tranzakció 3.) kapcsán történt marasztalása jogszabálysértő voltát a felülvizsgálati kérelmében előadott okokból vizsgálhatta.

[119] Mindezek rögzítését követően az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmének szerkezetére és tartalmára tekintettel is a felülvizsgálati eljárásban érdemben vizsgálható jogkérdéseket kellett azonosítani.

[120] Az I. rendű alperes által a felülvizsgálati kérelmében „Általános perjogi kérdések” (felülvizsgálati kérelem 2-24. oldal) körében előadottakkal összefüggésben a Kúria emlékeztet: a régi Pp. 270. § (2) bekezdésének és 275. § (3) bekezdésének egybevetett tartalmára figyelemmel eredményes felülvizsgálatot az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabálysértés alapozhat meg. Az I. rendű alperes e körben számos eljárásjogi jogszabályhelyet jelölt meg, és vonatkozásukban a saját jogi álláspontját adta elő oly módon, hogy felülvizsgálati kérelme döntően a 93. sorszámú fellebbezési nyilatkozatait tartalmazta. A felülvizsgálati eljárás – korábban már bemutatott – jogi természetére tekintettel azonban a fellebbezés fogalmilag nem felelhet meg a perrendtartás felülvizsgálati kérelemmel szemben támasztott tartalmi követelményeinek. A felsorolt számos eljárásjogi jogszabályhellyel összefüggésben – a fellebbezéshez képest dőlt betűvel szedett felülvizsgálati kiegészítések figyelembevétele mellett is – az I. rendű alperes nem adott elő konkrét érvelést a tekintetben, hogy azok esetleges megsértése miként hathatott ki lényegesen az ügy érdemi elbírálására; kérelme nagyrészt nélküli álláspontjának a felülvizsgálat tárgyával, azaz a jogerős ítélettel [rég Pp. 270. § (2) bekezdés], annak konkrét részeivel történő ütköztetését.

[121] Az I. rendű alperes hivatkozásai közül érdemben nem volt vizsgálható a perbeli egyezséggel összefüggésben a cég2 által a felperesnek nyújtott esetleges engedmény kérdése, mert a perbeli tranzakciók járulékokkal emelt összegeinek számszaki kimutatása (felülvizsgálati kérelem 2.2.3. és 2.2.9. pont) eltérő, új levezetést tartalmaz a fellebbezésében előadottakhoz képest. Az I. rendű alperes perbeli egyezés létre nem jöttével kapcsolatos hivatkozása (felülvizsgálati kérelem 2.8. pont) is új állítás a korábbi eljárási szakaszokhoz képest.

[122] A Kúria külön kiemeli: az I. rendű alperes a felülvizsgálati kérelme elején felsorolt jogszabályok között (1. oldal utolsó bekezdés) megsértettként megjelölte ugyan a régi Pp. 206. § (1) bekezdését, indokolásában azonban egyfelől e konkrét jogszabályhely felhívásával nem adott elő jogszabálysértést, másfelől nem mutatta ki, hogy a Tranzakció 3.-mal összefüggésben érvényesített jog szempontjából a jogerős ítéletben foglalt tényállás mely konkrét és releváns eleme tekintetében történt a másodfokú bíróság részéről iratellenes, logikátlan, illetve nyilvánvalóan okszerűtlen következtetés, mérlegelés és miért. Erre tekintettel a jogerős ítéletben megállapított tényállást a Kúria nem érinthette, azt a felülvizsgálati eljárásban is irányadónak kellett tekinteni.

[123] Az I. rendű alperes vitatta, hogy a felperes bizonyította: a perbeli egyezés alapján a károsultnak (jogutódnak) teljesített szolgáltatást. Ezzel összefüggésben a Kúria kiemeli, hogy a jogutódlás kérdése ténykérdés. Az előző bekezdésben már kifejtettek szerint azonban megfelelő felülvizsgálati hivatkozás hiányában tény(állási) kérdés nem volt érinthető. Rámutat ugyanakkor, hogy a régi Pp. – másodfokú bíróság által is felhívott – 148. § (4) bekezdés első fordulata szerint a bíróság által jóváhagyott egyezésnek ugyanaz a hatálya, mint a bírói ítéletnek, ezáltal ahhoz is a régi Pp. 229. § (1) bekezdése szerinti anyagi jogi jogerőhatás kapcsolódik. Az anyagi jogerőhatás (res iudicata) pedig annak jogi természetét

tekintve kettős hatású jogintézmény: az I. rendű alperes által hivatkozott negatív hatása mellett pozitív hatása az, hogy a jogerős határozat tartalmát a feleknek, a bíróságnak és más hatóságoknak irányadónak kell tekinteniük. A bíróság által jogerős végzéssel jóváhagyott perbeli egyezség alapján pedig levonható volt az a ténybeli következtetés, hogy a cég2 a kártérítési követelés jogosultja.

[124] Az I. rendű alperes eljárási szabálytalanságra hivatkozással sérelmezte a perbeli egyezség érvénytelenségére alapított kifogása mellőzését, de nem jelölt meg a felülvizsgálati kérelmében ezzel összefüggésben megsértett konkrét jogszabályhelyet. A másodfokú bíróság jogerős ítéletének [54] bekezdésében helyesen mutatott rá arra, hogy a régi Ptk. 338. § (1) bekezdésének második mondata alapján („... megtérítési követelése támad ...”) a kártérítési szolgáltatás teljesítése keletkeztette a felperes önálló megtérítési igényét az alperesekkel mint társkötelezettekkel szemben. A polgári perrendben irányadó szabad bizonyítás elvével [rég. Pp. 3. § (5) bekezdés] szemben alaptalanul vitatta az I. rendű alperes a felperesi teljesítés bizonyítottságát arra hivatkozással, hogy a teljesítést kizárólag bankszámlakivonat igazolhatta volna. Másrészt az e körben előadottak alapján – azok tartalmát [rég. Pp. 3. § (2) bekezdés] tekintve – az I. rendű alperes a bizonyítás eredményének felülmérlegelését célozta, amelyre adekvát jogszabályi rendelkezés felhívása nélkül a már kifejtettek alapján a felülvizsgálati eljárásban nem volt lehetőség.

[125] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében – a fellebbezésével egyezően – az első keresettel (Tranzakció 1. és Tranzakció 2.) összefüggésben hivatkozott az Nmjtvr. megsértésére. Miután azonban az első keresettel kapcsolatos jogerős ítéleti rendelkezést a felülvizsgálati eljárásban hatályon kívül helyezés érintette, e hivatkozás vizsgálata a jelen felülvizsgálati eljárásban szükségtelen volt, másrészt a biztosító által felelősségbiztosítás alapján a felperes részére történt teljesítés a felek jogviszonyában – a később kifejtettek okán – közömbös volt, így a nemzetközi magánjogi hivatkozásoknak nem volt jelentősége.

[126] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmének 3. pontjában („Elévülés”) a jogalap nélküli gazdagodással kapcsolatban előadottakat a jogerős ítélet részbeni hatályon kívül helyezésére tekintettel nem kellett vizsgálni. Az itt kifejtett egyéb hivatkozásokkal összefüggésben a Kúria visszautal a csatlakozó felülvizsgálati kérelemmel kapcsolatban a jelen határozata [114] bekezdésében írt indokokra. Másrészt arra mutat rá, hogy a közösen okozott kárért az I. rendű alperes felelőssége a károsulttal szemben egyetemleges, így a kár megtérítésével maga is késedelembe esett. A felperes a kártérítési szolgáltatás késedelmes teljesítésével kapcsolatban vele szemben felróható magatartást nem tanúsított. Megtérítési igényt a közös károkozók kártérítési kötelezettségét meg nem haladó szolgáltatás vonatkozásában támasztott.

[127] A név3 szemben a felperes által indított munkaügyi perben hozott ítéletek csatolására irányult bizonyítási indítványa tárgyában történő bírósági döntés elmaradását az I. rendű alperes megsértett jogszabályhely megjelölése nélkül sérelmezte (felülvizsgálati kérelem 4. pont), ezért e hivatkozása sem volt érdemben vizsgálható.

[128] Az I. rendű alperes által a cégjogi jogutódlás cáfolatával kapcsolatban (felülvizsgálati kérelem 5. pont) előadottak szintén a károsult jogalany (cég7, cég2) jogutódi minősége tényének bizonyítottságát támadták. E körben a Kúria ugyancsak visszautal a jogerős ítéleti tényállás irányadó voltaival kapcsolatban már kifejtettekre.

[129] Az előzményi per iratainak beszerzésére vonatkozó bizonyítási indítvány fenntartásával kapcsolatos, a fellebbezésében előadottakat ismétlő I. rendű alperesi előadás (felülvizsgálati kérelem 6. pont) a felülvizsgálati eljárással összefüggésben – a bizonyítás kizárt volta okán – nem volt értelmezhető.

[130] A régi Ptk. 361. § (2) bekezdésére történt hivatkozás (felülvizsgálati kérelem 7. pont) a második kereset (Tranzakció 3) vonatkozásában – e körben jogalap nélküli gazdagodásra alapított kereset hiányában – nem lehetett releváns, ezért nem kellett vizsgálni.

[131] Az I. rendű alperesnek az eshetőleges beszámítási kifogással mint megengedett perbeli védekezéssel kapcsolatos felülvizsgálati kérelmi előadása (felülvizsgálati kérelem 8. pont) – miszerint az nem a kereset elismerése, hanem alternatív perbeli védekezés – a felülvizsgálat tárgyát képező jogerős ítélet relációjában nem volt értelmezhető.

[132] Az I. rendű alperesnek a közte és a felperes közötti szerződéses jogviszony fennállásával, emiatt a jogalap nélküli gazdagodás alkalmazhatóságának kizártságával, a szerződés alapján történt felperesi beszámítással, valamint az elévüléssel kapcsolatos felülvizsgálati előadása (felülvizsgálati kérelem 9.1. pont) nem tartalmazott megsértett jogszabályhelyre történt hivatkozást, ezért arra a Kúria nem lehetett figyelemmel.

[133] A név által a jogerős büntetőítéletben rögzítettek szerint a hiányok és veszteségek leplezése érdekében az ügyfeleknek küldött fiktív elszámolásokkal, a felperesnek e körben fennálló munkáltatói felelősségével összefüggő felülvizsgálati hivatkozásában (felülvizsgálati kérelem 9.2. pont) az I. rendű alperes sem megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg, sem a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet e körben jogszabálysértő voltát nem mutatta ki, a jogerős ítélettel ütköztethető adekvát felülvizsgálati hivatkozást e körben nem adott elő.

[134] A közös károkozás eredményeként bekövetkező gazdagodás beállta körében (felülvizsgálati kérelem 9.3. pont) a Kúria utal egyfelől a jelen határozata [115] bekezdésében rögzített indokokra, másfelől a régi Ptk. 344. §-ával (és e körben a BH1963.3.3489. számon közzétett eseti döntésben foglaltakkal) összefüggésben a felperes felülvizsgálati kérelménél már kifejtettekre.

[135] A megbízás nélküli ügyvitel hiányával, ezzel összefüggésben a felperesnek a perbeli egyezség megkötésekor tanúsított magatartása céljával, illetve motivációjával kapcsolatos I. rendű alperesi felülvizsgálati nyilatkozat (felülvizsgálati kérelem 10. pont) ugyancsak nem a jogerős ítélet jogszabálysértő jellegére mutatott rá, így ez sem volt a felülvizsgálati eljárásban értékelhető hivatkozás.

[136] A jelen perbeli (teljes) keresetnek a régi Ptk. 361. §-ára alapított „keresetrész” nélküli el nem bírálhatóságával indokolt permegszüntetési ok (felülvizsgálati kérelem 11. pont) tekintetében az I. rendű alperes kizárólag a II. rendű alperes kapcsán jelölt meg adekvát jogszabályhelyet. E hivatkozása azonban a második kereset (Tranzakció 3.) vonatkozásában a II. rendű alperest illetően a csatlakozó felülvizsgálati kérelemnél már kifejtett okból nem lehetett alapos. Az I. rendű alperes által ezt meghaladóan előadott „az egyes kereseti részek elválaszthatatlan összefüggése és az egyetemleges marasztalás személyi/tárgyi jellegére” utaló hivatkozása kapcsán – a mindkét alperesre nézve fennállónak állított permegszüntetési okkal kapcsolatban – nem jelölt meg megsértett jogszabályhelyet, így ez a hivatkozás sem volt vizsgálható érdemben.

[137] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében (12.1., 12.3. pont) megsértett jogszabályhelyként hívta fel a régi Pp. 3. § (2) bekezdését (a kérelemhez kötöttség elve). Az eljárásjogi alapelvek azonban önmagukban nem bírnak normatív jelleggel, azok az eljárási jog részletszabályain keresztül érvényesülnek. Ebből okszerűen következik, hogy megsértésük csak közvetett módon, a Pp. részletszabályainak megsértésén keresztül valósulhat meg [Kúria Pfv.21.086/2020/4., Pfv.20.157/2022/2., Pfv.20.472/2023/12.; egyezően értelmezve: az ítélet hatályon kívül helyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2014. (VI. 30.) PK vélemény 5. pont]. Az I. rendű alperes nem jelölte meg megsértett jogszabályi rendelkezésként a Pp.-nek sem az érdemi döntés korlátait szabályozó 215. §-át, sem a másodfokú bíróság felülvizsgálati jogkörének kereteit megállapító 253. § (3)

bekezdését, ezért önmagában az eljárásjogi alapelv megsértésére történt felülvizsgálati hivatkozása érdemben nem volt vizsgálható.

[138] A Kúria a felülvizsgálati kérelem 12.1.-12.3. pontjaiban a régi Ptk. 344. § (1), (2) bekezdésében foglaltak megsértésével kapcsolatban előadottak vonatkozásában a következőkre mutat rá. Az I. rendű alperes hivatkozásával ellentétben a felperes második keresetének (Tranzakció 3.) a régi Ptk. 338. § (1) bekezdése volt a jogalapja. Ennek megfelelően keresetében az ezen a jogalapon érvényesített követelés mértékét jelölte meg. A másodfokú bíróság nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen, mivel nem ítelt meg többet annál, mint amennyit a felperes a keresetében kért. A felperes a keresetét megalapozó tényként hivatkozott arra, hogy egyrészt munkavállalója – akinek a magatartásáért őt terhelte a felelősség –, valamint az I. rendű és II. rendű alperesek közösen okoztak kárt, másrészt a kártérítési kötelezettségét meghaladó szolgáltatást teljesített a károsultnak. A felperes által a magatartások kártérítési kötelezettséget meghatározó felróhatósága arányára vonatkozóan állított tények a bíróságot nem kötötték, azoktól a bizonyítás eredményéhez képest eltérhetett. A közös károkozók károsulttal szembeni felelőssége a régi Ptk. 344. § (1) bekezdés első fordulata alapján egyetemleges. A régi Ptk. 344. § (1) bekezdés második mondata szerint a jogviszonyukból a régi Ptk. 338. § (1) bekezdés első mondatából foglaltaktól eltérően az következik, hogy az egymás közötti belső jogviszonyukban a felelősségük elsősorban magatartásuk felróhatósága arányában oszlik meg. Egyenlő arányban oszlik meg közöttük a kár abban az esetben, ha a magatartásuk felróhatóságának arányát nem lehet megállapítani. A régi Ptk. 338. § (1) bekezdésének az egyetemleges kötelezettekre vonatkozó második mondata ugyanakkor a közös károkozók esetében is irányadó: ha valamelyikük a jogosultnak kötelezettségét meghaladó szolgáltatást teljesít, annak a többiekkel szemben – a károsult követelésének őket terhelő része erejéig – megtérítési követelése keletkezik. A közös károkozók felróhatóságának arányát tehát maga a jogszabály és nem a felek kérelme határozza meg. A perben a felróhatóság arányának megállapítása bírói mérlegelést igénylő jogkérdés. A felek e körben tett állításai nem kötik a bíróságot. Ha e körben a részükről tényállítás történik, az a bizonyítás tárgyát képezi.

[139] Mindezekre tekintettel az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében előadott okból (a kereseti kérelem, illetve jogcím hiánya) a jogerős ítélet nem sérti a régi Ptk. 344. § (1), (2) bekezdésében foglaltakat.

[140] Az I. rendű alperes a felülvizsgálati kérelmében nem vitatta a másodfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy ő nem tett a perben nyilatkozatot a felróhatóság arányára vonatkozóan. A felülvizsgálati kérelme 12.3. pontjában tehát olyan körülményekre alapítottan támadta e jogkérdésben a másodfokú bíróság mérlegelését, amelyre korábban nem hivatkozott. A Kúria ezért nem lehetett figyelemmel arra az előadására, hogy milyen kármegosztásra került sor a felperes mint károkozó és egy károsult közötti másik perben (Kúria Pfv.VI.20.862/2021/10.), illetve arra a hivatkozására, hogy a felülvizsgálati kérelem 12.4.2. pontjában kifejtettek szerint a jelen per alperesein és felperesén kívül további személyek is közös károkozónak minősülnek, és közöttük a kár milyen arányban oszlik meg. Az összes károkozó kötelező perben állásával és az előzményi per iratainak beszerzésére irányuló bizonyítási indítványával kapcsolatban az I. rendű alperes a felülvizsgálati kérelemben nem jelölt meg megsértett jogszabályhelyet, ezért a felülvizsgálati hivatkozásait nem lehetett érdemben vizsgálni.

[141] Az I. rendű alperes régi Ptk. 344. § (3) bekezdés *a)-b)* pontjával kapcsolatos érvelése (felülvizsgálati kérelem 12.4.3.) sem volt figyelembe vehető, mert a közös károkozók külső jogviszonyában a károsult irányában ható egyetemleges felelősség a jelen perben egyrészt nem volt vitatott, másrészt e jogszabály nem volt (nem lehetett) irányadó, az ugyanis a

károsult és a károkozók közötti (azaz a külső) jogviszonyban teszi lehetővé a bíróság részére a károkozók egyetemleges marasztalásának mellőzését.

[142] A közös károkozók gazdagodásának a belső jogviszonyukban történő megítélésével kapcsolatos I. rendű alperesi hivatkozások (felülvizsgálati kérelem 12.5., 12.6. pont) vonatkozásában a Kúria visszaül a felperes felülvizsgálati kérelme elbírálásánál kifejtettekre.

[143] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében (12.8. pont) a felperes által a károsult jogutódjának teljesített kártérítés kifizetési időpontjára (2015. szeptember 8.) tekintettel úgy sérelmezte a régi Ptk. alkalmazását, hogy ehhez kapcsolódóan adekvát jogszabályhely [Ptk. 50. § (1) bekezdés] megsértésére nem hivatkozott, ezért ez a kérdés sem volt érdemben vizsgálható.

[144] A felelősségbiztosítás révén a felperesnek történt biztosítói teljesítéssel, a káron szerzés tilalmával, és a felperes saját felróható magatartásával összefüggő I. rendű alperesi felülvizsgálati érvelés (felülvizsgálati kérelem 12.7. pont) a peres felek közötti, a jelen perben érvényesített megtérítési igény – a károkozók egymás közötti elszámolása – szempontjából irreleváns. Ezzel összefüggésben a Kúria újfent kiemeli: a felperes az alperesekkel szemben nem kártérítési igényt érvényesített, perbeli követelése a régi Ptk. 338. § (1) bekezdésén alapuló és a régi Ptk. 344. §-ában szabályozott jogviszonyból ered. Az egyik károkozó biztosítójának felelősségbiztosításon alapuló szolgáltatása – a felelősségbiztosítás jogi természetéből adódóan – a vele szerződéses jogviszonyban álló biztosított károkozó mentesítését szolgálja a károsult irányában. Ebből következően egyrészről nem minősül károkozásból származó vagyoni előnynek, így nem értelmezhető a „káron szerzés tilalma” fogalmi körében; másrészt nem hat ki a közös károkozók egymás közötti (belső) jogviszonyára. Erre tekintettel a felek közötti elszámolás körében a biztosító teljesítése közömbös.

[145] Az I. rendű alperes a „közös károkozók felróhatósági (közrehatási) arányának megállapítása céljából” előterjesztett bizonyítási indítványa mellőzésével kapcsolatos eljárásjogi hivatkozásához (felülvizsgálati kérelem 12.9. pont) nem jelölt meg megsértett konkrét eljárási jogszabályhelyet, így e hivatkozásának vizsgálata önmagában ezen okból kizárt volt. Ugyanakkor a Kúria rámutat: a felróhatóság arányának vizsgálata az egyes károkozók magatartásának elemzését, a rájuk irányadó elvárhatósági mércétől való eltérés mértékének megítélését jelenti egyrészt a kárhoz vezető okfolyamat egészéhez, másrészt egymáshoz viszonyítva. E körben az I. rendű alperes a bizonyítási indítványát – tévesen – nem a konkrét károkozó felperesi munkavállaló (név, akinek károkozásáért a felperes munkáltatóként állt helyt) magatartása vonatkozásában terjesztette elő; így az indítványával célzott bizonyítás a kifejtettek értelmében a perbeli felek relációjában a felróhatóságuk összemérésére nem lett volna alkalmas.

[146] Mindezekre figyelemmel az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmének a második kereset tekintetében előadott, érdemben vizsgálható hivatkozásai alaptalanok voltak.

[147] Összegezve: a Kúria a kifejtettek alapján a jogerős ítéletet az I. rendű alperest az első kereset (Tranzakció 1. és Tranzakció 2.) alapján marasztaló részében – e körben a perköltségekre is kiterjedően – a régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot ebben a keretben új eljárásra és új határozat hozatalára utasította a jelen határozatának [102] bekezdésében adott iránymutatással, míg a második kereset (Tranzakció 3.) alapján az I. rendű és a II. rendű alperes marasztalását érintő részében – a per főtárgya tekintetében – a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[148] Tekintettel arra, hogy az első kereseti követelés összege a felperes teljes kereseti követelésének a 40%-át, míg a második kereseti követelés összege a 60%-át tette ki, a

részbeni hatályon kívül helyezés a második kereset vonatkozásában a következők szerint érintette a jogerős ítélet perköltség viselése tárgyában hozott rendelkezését.

[149] A második keresettel kapcsolatban a felperesnek 900.000 forint lerótt kereseti illetékből, 536.837 forint előlegezett megkeresési és fordítási díjból, jogi képviselője kifejtett tevékenységének idő- és munkaigényére figyelemmel a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (2) bekezdés c) pontja, (6) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított 4.953.000 forint összegű ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltségből, a Kúria Gfv.VI.30.316/2020/9. számú végzésével megállapított 2.862.000 forint felülvizsgálati eljárási költségből, a másodfokú bíróság 6.Pf.20.815/2020/15-II. számú végzésével megállapított 3.300.000 forint másodfokú perköltségből, a megismételt elsőfokú eljárásban az Ükr. 3. § (2) bekezdés c) pontja, (4), (6) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított 2.476.500 forint összegű ügyvédi munkadíjból, a megismételt másodfokú eljárásban az Ükr. 3. § (2) bekezdés c) pontja, (5), (6) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított 900.000 forint összegű ügyvédi munkadíjból álló, összesen 15.929.337 forint perköltsége merült fel.

[150] Az I. rendű alperes második keresettel kapcsolatban felmerült elsőfokú perköltsége a jogi képviselője kifejtett tevékenységének idő- és munkaigényére figyelemmel az Ükr. 3. § (2) bekezdés c) pontja, (6) bekezdése alapján megállapított 3.900.000 forint összegű ügyvédi munkadíj. A Kúria Gfv.VI.30.316/2020/9. számú végzésével megállapított felülvizsgálati eljárási költsége 600.000 forint, a másodfokú bíróság 6.Pf.20.815/2020/15-II. számú végzésével megállapított másodfokú perköltsége 1.800.000 forint. Jogi képviselőjének a megismételt elsőfokú eljárásban az Ükr. 3. § (2) bekezdés c) pontja, (4), (6) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíja 1.950.000 forint, a megismételt másodfokú eljárásban az Ükr. 3. § (2) bekezdés c) pontja, (5), (6) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíja 900.000 forint. Az I. rendű alperes perköltsége az előbbi tételekből állóan összesen 9.150.000 forint.

[151] Az II. rendű alperes második keresettel kapcsolatban felmerült elsőfokú perköltsége jogi képviselője kifejtett tevékenységének idő- és munkaigényére figyelemmel az Ükr. 3. § (2) bekezdés c) pontja, (6) bekezdése alapján megállapított 4.953.000 forint összegű ügyvédi munkadíj. A Kúria Gfv.VI.30.316/2020/9. számú végzésével megállapított felülvizsgálati eljárási költsége 1.270.000 forint, a másodfokú bíróság 6.Pf.20.815/2020/15-II. számú végzésével megállapított másodfokú perköltsége 4.905.000 forint. Jogi képviselőjének a megismételt elsőfokú eljárásban az Ükr. 3. § (2) bekezdés c) pontja, (4), (6) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíja 2.476.500 forint, a megismételt másodfokú eljárásban az Ükr. 3. § (2) bekezdés c) pontja, (5), (6) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíja 1.202.500 forint. A II. rendű alperes perköltsége az előbbi tételekből állóan összesen 14.807.000 forint.

[152] A második kereset vonatkozásában a felperes az egyes alperesekkel szemben 1/3-1/3 arányban tekinthető pernyertesnek, ezért a régi Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az alperesek mindegyike 5.309.445 forint perköltséget köteles a javára megfizetni, míg a felperes perköltség fizetési kötelezettségének összege az I. rendű alperes javára 6.100.000 forint, a II. rendű alperes javára 9.871.333 forint. Az egymásnak fizetendő perköltség elszámolásának eredményeként a felperest kellett kötelezni az I. rendű alperes részére 790.000 forint, a II. rendű alperes részére 4.561.000 forint együttes első- és másodfokú perköltség, valamint megelőző felülvizsgálati eljárási költség fizetésére.

[153] A II. rendű alperes által le nem rótt 2.500.000 forint fellebbezési illetéket a felperes és a II. rendű alperes a pernyertessége arányában (a felperesre kedvezőbb 2/3-1/3) köteles az illetékekről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 74. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentesség bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 6/1986.

(VI. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: Kmr.) 13. § (2) bekezdése alapján megfizetni az államnak.

A határozat elvi tartalma

[154] Érdemben csak azok a felülvizsgálati hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja.

[155] A jogerős ítélet csak olyan kérdésben támadható felülvizsgálati kérelemmel, amely az első- és a másodfokú eljárásnak is tárgya volt.

[156] Ha az egyetemleges kötelezettek közül valamely társkötelezett a jogosultnak a kötelezettségét meghaladó szolgáltatást teljesített, a többi társkötelezettel szemben – a követelésnek őket terhelő része erejéig – megtérítési követelése támad, amelynek lényegadó sajátossága, hogy újonnan keletkező, az eredeti kötelelem megszűnésével létrejövő, ekként önálló követelés.

[157] A perben a közös károkozók egymás közötti (belső) jogviszonyában a magatartásuk felróhatósága arányának megállapítása bírói mérlegelést igénylő jogkérdés.

[158] Pusztán azon az alapon, hogy a közös károkozónak minősülő felek közül csak az egyik károkozónál jelentkezik a teljes vagyoni előny, még nem indokolt az ő kizárólagos marasztalása.

Záró rész

[159] A második kereset tárgyában hozott jogerős ítéleti rendelkezés vonatkozásában egyik felülvizsgálati kérelem sem volt eredményes, ezért a felek a felülvizsgálati eljárási költségeiket maguk viselik.

[160] A le nem rótt csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket a II. rendű alperes az Itv. 74. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr. 13. § (2) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni.

[161] A jogerős ítélet első kereset alapján marasztaló rendelkezése hatályon kívül helyezésével érintett körben a felperes és az I. rendű alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét a Kúria a régi Pp. 275. § (5) bekezdésére tekintettel csak megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt. A felperes felülvizsgálati eljárási költsége a jogi képviselője kifejtett tevékenységének idő- és munkaigényével arányban álló, az Ükr. 3. § (2) bekezdés c) pontja, (5), (6) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján 1.270.000 forintban megállapított, az áfát is tartalmazó ügyvédi munkadíjat, az I. rendű alperes ugyanezen költsége az Ükr. 3. § (2) bekezdés c) pontja, (5), (6) bekezdése alapján megállapított 1.000.000 forint mérsékelt összegű, áfa nélküli ügyvédi munkadíjat és a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseiből a hatályon kívül helyezett, az első keresetet érintő rendelkezésre eső 1.750.000 forint megfizetett felülvizsgálati eljárási illetéket foglalja magában.

[162] A felperes az Itv. 51. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel kérheti az általa ismételten megfizetett 3.500.000 forint felülvizsgálati eljárási illeték visszatérítését az állami adó- és vámhatóságtól az Itv. 80. § (1) bekezdés f) pontja alapján.

[163] A Kúria tájékoztatja a felperest és a II. rendű alperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetni, és a megfizetés során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[164] A Kúria a felülvizsgálati kérelmeket és a csatlakozó felülvizsgálati kérelmet – a felek kérelmére – a régi Pp. 274. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tárgyaláson bírálta el.

[165] A részítélet elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdés *e)* pontja zárja ki.

Budapest, 2025. március 11.

Dr. Cseh Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Magosi Szilvia s.k. előadó bíró, Dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, Dr. Szabó Klára s.k. bíró